

На наступны дзень пасля аперацыі Паўлаў ужо хадзіў

Старонка 8

Фантастычны лёс Зінаіды Бандарэнка

Старонка 9

У НУМАРЫ

Генеральскі квартал пад знос

Гарвыканкам выстаўляе на аўкцыён зямельны ўчастак, які ахоплівае жылыя кварталы, утвораныя вуліцамі Багдановіча-Кісялёва-Куйбышава-Камуністычнай. **Старонка 4.**

Накід плану ратавання рэжыму

А што калі лібералізацыя — гэта ўсур'ез і надоўга? Піша Віталь Сіліцкі. **Старонка 5.**

У Мінску будуць першы касцёл за сто гадоў

Шпіль будынку будзе мець 46 метраў вышыні. **Старонка 6.**

Беларускі суд

у Нью-Ёркскай публічнай бібліятэцы. **Старонка 13.**

Гісторыя ў «НН»: бярозаўская Картузія

Картэзіянскі ордэн лічыцца самым закрытым і элітарным з усіх манаскіх ордэнаў Касцёлу. Пра адзіны ў Вялікім Княстве кляштар картузаў піша Алег Дзярновіч. **Старонка 12.**

Японец, ды не японец

Фільмы Хаяа Міядзакі ў Мінску. **Старонка 15.**

Сапраўды ўваскрос!

Каталікі, пратэстанты і ўніяты адсвяткавалі Дзень Уваскрасення Хрыстовага 12 красавіка. Праваслаўны Вялікдзень — за тыдзень: 19 красавіка.

Традыцыйна ў гэты дзень людзі вітаюцца адзін з адным, кажучы: «Хрыстос уваскрос!» І адказваюць на тое: «Сапраўды ўваскрос!»

«Хрыстос уваскрос з мёртвых, Смерцю смерць зьяваў, І тым, што ў магілах, Жыццё дараваў!» — гэты пасхальны гімн спяваюць у цэрквах падчас велікодных набажэнстваў.

Вялікдзень — найбольшае свята, дзень, калі разам збіраюцца сем'я, а таксама дзень, перад якім людзі даглядаюць і пасля якога, на Радунічныя дні, наведваюць родавыя магілы.

Традыцыя «хрыстасаванца» — вітання словамі «Хрыстос уваскрос!» — выйшла з закліку, якім апостал Павал падбэдзёрваў хрысціянаў гораду Карынфу.

Карані іншых традыцыяў — як-крашанак, пірага-паскі, супольнага святочнага абеду — хаваюцца ў легендах.

У праваслаўных — Вялікі тыдзень

Кожны дзень тыдня перад Пасхай царква называе «вялікім» — Вялікі панядзелак, Вялікі аўторак і г.д. Набажэн-

Сяброўкі — праваслаўная і каталічка — на велікоднай службе ў Гродне.

ствы ў гэтыя дні прысвечаныя ўспамінам пра апошнія дні зямнога жыцця Ісуса Хрыста. У сераду вернікі ўспомняць Юдаву здраду, у чацвер — Тайную вячэру, у пятніцу — укрыжаванне Хрыста. У пятніцу на сярэдзіну кожнага храму вынесуць плашчаныцу. Гэта вышыванае покрыва, на якім выяўлена цела Хрыста ў труне.

У суботу аб 11-й вечара пачынаецца паўночніца, перадсвяточнае набажэнства. Без пяці

дванаццаці распачынаецца хросны ход: вернікі і святары тройчы абыходзяць царкву і спыняюцца перад зачыненымі дзвярамі храму, які будзе сімвалізаваць заваленую каменем пячору, дзе была магіла Хрыста. Прапяюць трапары, кароткія песняспевы, якія перадаюць сэнс свята, вернікі зойдуць у сярэдзіну і святочнае набажэнства, прысвечанае Хрыстovu ўваскрасенню, працягнуцца.

У велікодных набажэнствах узялі ўдзел 119 тыс. чалавек

У велікодных набажэнствах, што прайшлі ў каталіцкіх храмах на тэрыторыі Беларусі 11–12 красавіка, узялі ўдзел прыблізна 119 тыс. чалавек. Пра гэта паведаміла МУС. У Мінску дзевяць каталіцкіх храмаў наведалі 24 тыс. грамадзян.

Мікола Бугай

Рашэнні на сотні мільёнаў даляраў

У панядзелак стала вядома, што Беларусь адмовілася прадаць дзярждоллю ў Мазырскім НПЗ, якую хацелі атрымаць «Газпромнефць» і ТНК.

Лукашэнка зноў лётаў у Расію для сустрэчы з Дзмітрыем Мядзведзевым. Гэта ўжо трэцяя падобная паездка беларускага кіраўніка ў суседнюю дзяржаву за апошні месяц.

Першая адбылася 19 сакавіка ў заградным Завідаве, другая — 21 сакавіка на лыжах у Сочы, трэцяя — 10 красавіка ў рэзідэнцыі Мядзведзева ў Горках. Але пра што канкрэтна гавораць лідэры на сустрэчах пры зачыненых дзвярах застаецца толькі здагадацца.

Хіба што сам Лукашэнка можа нешта выдаць падчас сваіх кантактаў з прэсай.

Так яшчэ ў пачатку мінулага тыдня, наведваючы Светлагорск, кіраўнік Беларусі зрабіў шэраг рэзкіх заяваў на адрас Расіі. Ён абвінаваціў усходнюю суседку ў тым, што тая «нажываецца на Беларусі». Маўляў, Расія не прапускае беларускія тавары на свае рынкі.

«Што тычыцца Расіі, то тут назіраецца не зусім прыстойнае стаўленне. І я не баюся пра гэта публічна аб'явіць. Не хочучь яны працаваць з Беларуссю, ну і няхай. Трэба перастаць нашым чыноўнікам поўзаць па расійскіх кабінетах і на каленях перад імі стаяць. Не хочучь нас

пускаць на свае рынкі, мы будзем шукаць іншыя вектары экспарту», — заявіў А.Лукашэнка.

А яшчэ ён папракнуў партнёра за тое, што не ажыццяўляюцца дамовы па транзіце газу. «Мы дамовіліся, што будзем 150 даляраў плаціць за газ. А потым прыезджаюць іншыя і кажучь, маўляў, не — малавата...» У адваротным жа выпадку прапаноўваюць «аддаць заводы, аддаць тое і гэта».

Працяг на старонцы 3.

Маршруты па Беларусі: мазырскае барока

Барочныя кляштары і стаянка з неаліту, старыя дубровы і высачэзныя горы, на якія ледзьве караскаюцца па серпанціне машыны. **Старонка 10.**

Праўда і свабода

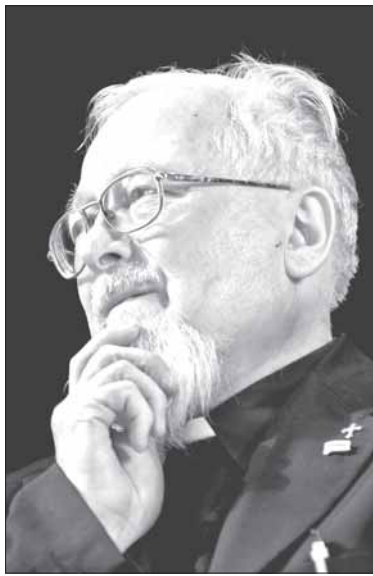
Велікоднае пасланне айца **Аляксандра Надсана**.

Святы апостал Мацвей расказвае, як пасля ўваскрасення Хрыстовага тыя, што былі найбольш вінаватыя ў Ягонай крыжовай смерці, хацелі схаваць перад людзьмі Ягонае ўваскрасенне і, «параіўшыся, далі жаўнерам (што сцераглі магілу Хрыста) шмат грошай і сказалі: «Кажыце так: Ягонья вучні прыйшлі ўночы і ўкралі Яго, калі мы спалі» (Мц 28:12-13).

Можна сказаць, што гэта быў прыклад спробы абмежавання свабоды сродкаў масавай інфармацыі, пра што так часта даводзіцца чуць у нашыя дні. І гэта зусім зразумела, бо кожны аўтарытарны рэжым, які жадае мець поўны кантроль над сваімі падудаднымі, баіцца праўды і таму ўводзіць цензуру на весткі, якія падаюцца да агульнага ведама. Хрыстос сказаў: «Праўда вас зробіць свабоднымі» (Ян 8:32).

Насамрэч свабода — гэта перадусім магчымасць вольнага і свядомага выбару, зробленага з веданнем мэты, сродкаў і наступстваў.

а. Аляксандар Надсан
апостальскі візітатар для беларусаў-каталікоў замежжа.

PHOTOBYMEDIANET

Для лепшага разумення Хрыстос прыводзіць такі прыклад: «Хто з вас, жадаючы збудаваць вежу, не сядзе перш і не палічыць выдаткаў, ці мае дастаткова для завяр-

шэння працы?» (Лк 14:28). Іншымі словамі, сапраўдная свабода і праўда нераздзельныя: інакш гэта будзе свабода чалавека, якому завязалі вочы і сказалі, што ён вольны ісці, куды хоча.

Сённяшні дзень для нас асабліва дарагі і радасны. Сёння мы ўспамінаем, як Той, хто сказаў пра сябе: «Я — дарога, і праўда, і жыццё» (Ян 14:6), сваім устаннем з мёртвых пасля пакутаў пратарнаваў нам дарогу да пазнання адзінай і апошняй Праўды — Бога, які з'яўляецца крыніцаю і Мэтаю жыцця.

Як спяваецца у Велікоднай песні: «Хрыстос уваскрос з мёртвых, смерцю смерць зваляў і тым, што ў магілах, жыццё дараваў».

Дык будзем радавацца разам з уваскрослым Хрыстом!
Вялікдзень 2009 г.

Збяры Кнігарню «Наша Ніва»

пытайцеся ў кнігарнях і ў незалежных распаўсюдніках

Міністр фінансаў Расіі бязрадасны ў прагнозах

На думку Аляксея Кудрына, замежнаэканамічныя ўмовы для Расіі ў наступныя 10—50 гадоў будуць неспрыяльнымі.

«У бліжэйшыя 10-20-50 гадоў мы не будзем мець такіх спрыяльных умоваў, якія былі ў перыяд з 2000 да 2004 г.», — сказаў міністр фінансаў Расіі на пашыранай калегіі Мінфіну краіны.

Ён параўнаў сітуацыю з пачаткам 90-х, калі спад эканомікі доўжыўся 8 месяцаў, а аднаўленне — 92 месяцы. Між тым на

гэты раз амерыканская эканоміка за 8 месяцаў яшчэ не дасягнула дна.

Таму, у разуменні Кудрына, попыт на расійскую прадукцыю яшчэ доўга застанеца адносна невысокім. Расія больш не будзе мець у распараджэнні столькі свабодных грошай, як у апошнія гады.

Стан расійскай эканомікі паўплывае і на перспектывы Беларусі.

МБ

АКЦЫЯ САЛІДАРНАСЦІ ЧЫТАЧОЎ «НН»

Напішы палітвязням і палітрэкрутам да Вялікадня «Хрыстос уваскрос»

Зміцер Жалезнічэнка
в/ч 83469, вул. Ленінградская, 247210 г.Жлобін

Віталь Каратыш
в/ч 61732, 1 дыв., вайсковы гарадок Цэль, Асіповіцкі р-н

Зміцер Бяляеў
в/ч 41780, вул. Лідская, 5, 230003 г.Гродна

Ігар Салавей
в/ч 15994, в. Волька, Івацэвіцкі р-н

Алесь Каліта, Іван Шыла
в/ч 06405, 211171 п/а Межыца, Лепельскі р-н

Арцём Дубскі
г.Бабруйск, 1-ы Пераезны завулак, 10, СІЗА №5, 213826, Магілёўская вобл.,

Юры Дзяшук
в/ч 5529, 2-і Прылуцкі завулак, д.3, 220089 г.Мінск

Мікалай Аўтуховіч
вул. Валадарскага, 2, СІЗА №1, камера 14, 220050, Мінск

Франак Вячорка
в/ч 48694, вул. Астроўскага, 247760 г.Мазыр

Юры Лявонаў
вул. Валадарскага, 2, СІЗА №1, камера 54, 220050, Мінск

Зміцер Хведарук
в/ч 18662, 222169 г.Жодзіна

Уладзімер Асіпенка
вул. Валадарскага, 2, СІЗА №1, камера 22, 220050, Мінск

Не ўсё ў жыцці апошні раз

Падпісацца можна праз Рэдакцыю і праз «Белпошту». Мы рэкамендуем — праз Рэдакцыю

Цана падпіскі праз Рэдакцыю на месяц складае **6000 рублёў**.

Наша сістэма дастаўкі газеты за 3 гады даказала сваю надзейнасць. Усе тыя, каго такі спосаб атрымання газеты задавальняе, хай застаюцца вернымі такой падпісцы.

Мы зможам дастаўляць Вам газету хутчэй або з той жа хуткасцю, што «Белпошта».

Падпісныя індэксы ў каталогу «Белпошты»: для людзей — **63125**, для прадпрыемстваў — **631252**.

Падпісацца можна на кожнай пошце. Цана гэтай падпіскі — **12 000 руб.** на месяц.

ПАВЕДАМЛЕННЕ	ПВУП «Суродзічы», УНП 190 786 828 МГД ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764	
	Рахунак атрымальніка 3012 206 280 014	Асабовы рахунак
Касір	(прозвішча, імя, імя па бацьку, адрас)	
	Від аплаты	Дата Сума
КВІТАНЦЫЯ	ПВУП «Суродзічы», УНП 190 786 828 МГД ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764	
	Рахунак атрымальніка 3012 206 280 014	Асабовы рахунак
Касір	(прозвішча, імя, імя па бацьку, адрас)	
	Від аплаты	Дата Сума
	За газету "Наша Ніва"	
	Агулам	
	Агулам	

Каб штогодзень атрымліваць газету,

дасылайце адрасы і грошы за газету. Кошт на месяц — 6 тыс. рублёў.

1) Просім усіх ахвотных чытаць газету паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і тэлефоны. Гэта можна зрабіць праз: тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nn.by, паштовы адрас: 220050, г.Мінск, а/с 537.

2) Просім у бланку банкаўскага паведамлення ці паштовага пераказу дакладна і разборліва пазначыць адрас, у тым ліку паштовы індэкс і код пад'езду.

Тры гады «НН» можна было атрымаць толькі падпісаўшыся праз Рэдакцыю. І мы завялі традыцыю дзякаваць усім тым чытачам, якія пералічваюць грошы на выхад газеты.

Дзякуй

- В.Я. з Полацку.
- Сцяпану Г., Л.З., А.А. з Мінскага раёну.
- Паўлу С. з Горацкага раёну.
- А.А. з Баранавіцкага раёну.
- Вялянціне М. з Навагрудскага раёну.
- Івану З. з Пружанскага раёну.
- Ф.Г. з Мазырскага раёну.
- Анатолію А. з Віцебску.
- Уладзіміру Ш. з Віцебскага раёну.
- Галіне Г. з Барысаўскага раёну.
- Анатолію С. з Маладэчанскага раёну.
- Віктару Н. з Капыльскага раёну.
- Івану Д. з Мядзельскага раёну.
- Вялянціну М. з Гомеля.
- Аляксандру П. з Глыбоцкага раёну.

Ад двух да пяці гадоў атрымалі забойцы «пухавіцкага падпальшчыка».

14 красавіка Гомельскі абласны суд вынес прысуд чатыром жыхарам вёскі Пухавічы Жыткавіцкага раёна па справе аб забойстве імі аднавяскоўца Мікалая Макарэвіча, якога яны падазравалі ў падпалах ў вёсцы.

Сяргей Аліфіяровіч асуджаны на пяць гадоў турмы, Ігар Макарэвіч — на тры гады. Суд прызнаў іх вінаватымі ў забойстве (артыкул 139, ч. 2).

Гэты артыкул прадугледжвае пазбаўленне волі тэрмінам ад 8 да 25 гадоў, або пажыццёвае зняволенне, або смяротнае пакаранне. Аднак быў ужыты артыкул 70 КК (прызначэнне больш мяккага пакарання, чым прадугледжана за злачынства).

Аляксандру Петручэню і Таццяне Юхневіч далі па два гады абмежавання волі.

Пасля арышту чацвёркі да Аляксандра Лукашэнкі звярнуліся іх сваякі, просячы літасці. І кіраўнік краіны публічна папрасіў старшыню Вярхоўнага суду паставіцца да падазраваных мякка. Гэтая заява выклікала вялікія дыскусіі. У прыватнасці, 70 аднавяскоўцаў накіравалі Лукашэнку ліст, у якім папрасілі ўзяць чацвёрку пад варту. «У кожнай вёсцы ёсць свае ізгоі, але гэта не значыць, што ўсіх раней судзімых трэба забіваць», — напісалі яны.

Цікава, што пракуратура паставілася да самасуднікаў сувора. Пракурор Андрэй Бондар патрабаваў пакараць непасрэдных выканаўцаў забойства Аліфіяровіча і Макарэвіча 14 гадамі калоніі ўзмоцненага рэжыму; памагатых — 8,5 і 8 гадамі зняволення.

Як сказаў ён у судзе, у абвінавачаных былі падставы негатыўна ставіцца да забітага Мікалая Макарэвіча, але ім «ніхто не даваў права распараджацца чужым жыццём».

Аднак суд выбраў мяккае пакаранне.

У сваім апошнім слове качагар Сяргей Аліфіяровіч заявіў: «Мяне падштурхнуў на гэтае злачынства сам Мікалай Макарэвіч — тым, што здзекаваўся з жыхароў вёскі, і пагрозамі ў мой бок. Я не якісьці забойца ці маньяк. Я абараняў сваю сям'ю. Я не хацеў забойства, але так выйшла. У тым, што адбылося, вінаваты сам пацярпелы, і няхай яго радня злосці на нас не трымае. Я вінаваты і павінен быць пакараны. Я ўжо і так пакараны ад Бога. Калі вы хочаце і дазваляе закон, не пазбаўляйце мяне волі».

Юхневіч у дзень забойства разам з Петручэнем цікавала за Мікалаем Макарэвічам і вынесла каністру з бензінам, каб спаліць нябожчыка, але сваёй віны не прызнала. Яна на дзень забойства яшчэ не адбыла пакаранне за ранейшае злачынства — раненне нажом свайго сужыцця.

Мікола Бугай; карэспандэнты БелаПАН, радыё «Свабода»

«Я не хацеў забойства, так выйшла»

Справа налева: Сяргей Аліфіяровіч, які атрымаў найбольш, Таццяна Юхневіч, Ігар Макарэвіч, Аляксандр Петручэня.

Рашэнні на сотні мільёнаў даляраў

Працяг са старонкі I.

Не, сёння ніхто ва ўмовах крызісу нічога задарма прадаваць не будзе, — сказаў Лукашэнка.

Праўда, ужо праз пару дзён ягонае рыторыка памякчэла. На сустрэчы з губернатарам Ленінградскай вобласці Валерыем Сердзюковым Лукашэнка запэўніў, што «будучыні без Расіі мы не бачым, мы асуджаныя жыць разам з Расіяй». Разам з тым, папрокі ўбок «саюзніцы» ўсё адно прагучалі. Маўляў, не вельмі імкнецца яна дапамагачь Беларусі ў час крызісу. «Калі Еўрасаюз яшчэ можна зразумець, што яны праводзяць такую палітыку, перыядычна прэсінгуючы нас, то як зразумець пазіцыю Расіі, якая фактычна блакуе пастаўкі нашай прадукцыі», — рытарычна пытаўся Лукашэнка.

А літаральна праз дзень прыйшла навіна, што кіраўнік зноў ляціць у Расію. Зрэшты, афіцыйна Лукашэнка прыбыў у Маскву для сустрэчы з Патрыярхам Маскоўскім Кірылам. Напярэдадні пра магчымае спатканне з прэзідэнтам Расіі нічога не паведамлялася, аднак мала хто сумняваўся, што лідэры не выкарыстаюць момант. «Мы блізкія людзі, і было б дурасцю не сустрэцца», — сказаў у Горках Лукашэнка, дзякуючы Мядзведзеву за магчымае частых спатканняў.

Ізноў у прэсу пусцілі толькі агульныя абіякальныя выразы, не паведамляючы нічога канкрэтнага.

Афіцыйны сайт Дзмітрыя Мядзведзева пра сустрэчу быў вельмі лаканічны: «Кіраўнікі дзяржаваў абмеркавалі вынікі саміту «Групы дваццаці» ў Лондане і пытанні двухбаковых стасункаў». Гэта ўсё.

Афіцыйная БЕЛТА распісала крыху больш. «Нашы сустрэчы актывізуюць чыноўнікаў, трымаюць іх у тонусе. Напярэдадні вырашаюцца многія пытанні, якія здаваліся непераадыльнымі», — заявіў Лукашэнка.

Мядзведзеў жа са свайго боку зазначыў, што «сустрэчка часта — гэта добра, гэта азначае тое, што мы заўсёды можам звернуцца гадзіннік па многіх пытаннях». А ў «прэзідэнтаў заўсёды ёсць пытанні, па якіх ёсць рэзон параіцца, і мы гэта рэгулярна робім».

Пра што ж вялася гаворка ў Горках? Напярэдадні сустрэчы афі-

Адамкус: Лукашэнка мусіць ехаць у Прагу

Прэзідэнт Літвы Валдас Адамкус заявіў, што Аляксандр Лукашэнка павінен узяць удзел у травеньскім саміце ЕС у Празе, на якім будзе прэзентавана праграма «Усходняе партнёрства». Адамкус, аднак, удакладніў: «Гэта зусім не азначае, што ЕС згодны з палітыкай Лукашэнкі».

Між тым 7 красавіка, падчас кансультацый кіраўнікоў МЗС краін Еўразвязу, беларускаму боку недвухсэнсоўна намякнулі, што на саміце ў Празе хочучь бачыць Сяргея Мартынава, а не А.Лукашэнку.

цыйны прадстаўнік МЗС Расіі Андрэй Несцяранка заявіў, што ўдзел постсавецкіх краін у праграме «Усходняга партнёрства» можа здацца «ненатуральным выбарам». А Масква «бачыць пагрозу» ў гэтым штучным супрацьстаянні Расіі і Еўрасаюзу.

Па вяртанні ў Мінск падчас сустрэчкі на «Мінск-арэне» Лукашэнка не хаваў задаволенасці ад візіту ў Белакаменную. Ён паведаміў, што на перамовах з прэзідэнтам Расіі прынятыя рашэнні «на сотні мільёнаў даляраў». Гэта, у прыватнасці, пытанні цаны на газ, «каб вывесці роўную цану па ўсім свеце», «не плаціць шалёную цану ў студзені і ніжэй за 100 даляраў у снежні, а сярэдняю па годзе плаціць».

«Гэта нам вельмі выгадна, — зазначыў беларускі кіраўнік. — Яны пайшлі насустрач нам. Яны пералічылі нам гадавы кошт транзіту, каля 300 млн. даляраў. Яны пералічылі нам за чарговыя там працэнты акцыі «Белтрансгазу»».

У панядзелак расійскае інфармацыйнае агенцтва «Інтэрфакс» паведаміла, што беларускі бок адмовіўся ад продажу Мазырскага НПЗ, які хацелі атрымаць «Газпром-нефть» і ТНК. Такую прапанову расіяне рабілі яшчэ ў пачатку сакавіка.

Бакі дамовіліся таксама бліжэйшым часам працягнуць перамавы. На гэты раз у Мінску. Калі менавіта, яшчэ не паведамляецца.

Зміцер Панкавец

СЦІСЛА

Візіт Шварцэнберга

На 16—17 красавіка запланаваны візіт у Мінск Карла Шварцэнберга — кіраўніка МЗС Чэхіі, якая зараз старшынюе ў ЕС. Верагодна, што Шварцэнберг будзе ўгадваць Лукашэнку на ехачь на саміт у Прагу.

Прылятаў эмір Катару

13-14 красавіка ў Мінску з двухдзённым афіцыйным візітам быў эмір Катару Хамад бен Халіф а-Тані. Гэта адзін з самых багатых манархаў у свеце. Эміра зацікавілі беларускія нафтапрацоўчыя комплексы.

Лідэры апазіцыі наведваюць забруджаныя раёны

Прадстаўнікі АДС да чарговай гадавіны аварыі на ЧАЭС наведваюць раёны Гомельскай вобласці, якія найбольш пацярпелі ад радыяцыі. Згоду на ўдзел у паездках ужо далі Аляксандр Казулін, Сяргей Калякін і Анатоль Лябедзька.

Яшчэ адна партыя

Устаноўчы з'езд Партыі свабоды і прагрэсу

пройдзе 18 красавіка ў Магілёве. Першы ўстаноўчы з'езд ПСП адбыўся ў лістападзе 2003 году, але Міністэрства адмаўляецца рэгістраваць партыю.

14 мая ў Мінску пройдзе «Марш за незалежнасць»

Арганізатарамі выступіць «Малады фронт». Акцыя прымеркаваная да чарговых угодкаў рэфэрэндуму 1995 году, дзе разглядаліся пытанні аб скасаванні бел-чырвона-белага сцягу і гербу «Пагоня» ў якасці дзяржаўных сімвалаў, адмене статусу беларускай мовы як адзінай дзяржаўнай, а таксама аб эканамічнай інтэграцыі з Расіяй і праве прэзідэнта распускаць парламент. Пачатак акцыі запланаваны а 18-й на Кастрычніцкай плошчы і шэсце да Плошчы Незалежнасці. Заяўка на акцыю падавацца не будзе, бо арганізатары не вераць у тое, што можа быць атрыманы станоўчы вынік.

Асамблеі адмовілі

Асамблеі няўрадавых арганізацый у Міністэрстве юстыцыі адмовілі ў рэгістрацыі.

У даўгах як у шаўках

Як піша «БДГ», у Мемарандуме аб эканамічнай і фінансавай палітыцы, у якім беларускі ўрад тлумачыць мэтазгоднасць прыцягнення сродкаў МВФ, гаворыцца пра тое, што ў 2009 годзе Беларусь не чакае істотных вынікаў ад працэсу лібералізацыі эканомікі. На думку ўраду, лібералізацыя ў 2009 годзе яшчэ не дазволіць дасягнуць адчувальнага прагрэсу ў прыцягненні ў краіну замежных інвестыцыяў.

У Мемарандуме аб эканамічнай і фінансавай палітыцы ўрад абяцае ў 2009 г.

Міжнародны валютны фонд прагназуе сур'ёзныя выпрабаванні для беларускай эканомікі, звязаныя з пагашэннем узятых фінансавых забавязанняў: у 2009 годзе Беларусь спатрэбіцца 10,7 мільярдаў даляраў крэдытаў.

зробіць крокі ў бок паляпшэння бізнэс-клімату.

«Мы таксама настроены павялічыць абсяг для дзейнасці прыватнага сектара, адкрыць эканоміку для замежных інвестыцыяў і палепшыць дзелавы клімат», — адзначаецца ў дакуменце.

Для выканання вышэй названых задачаў беларускі ўрад у 2009 годзе мае намер зніжаць для бізнэсу падатковы цяжар, скарачаць кан-

троль за вытворчымі прадпрыемствамі, а таксама паскорыць прыватызацыю. Беларускія ўлады пагадзіліся, што лібералізацыя павінна быць прыярытэтам эканамічнай палітыкі краіны. У Мемарандуме таксама адзначаецца, што беларускія ўлады пагадзіліся павышаць ролю прыватнага бізнэсу ў краіне.

МВФ прагназуе, што наперадзе Беларусь чакаюць

сур'ёзныя выпрабаванні, звязаныя з пагашэннем узятых фінансавых забавязанняў. Паводле ацэнак фонду, Беларусь «сутыкнецца з вялікімі патрэбамі ў фінансаванні». Ужо ў 2009-м, паводле ацэнак МВФ, краіне спатрэбіцца 10,7 млрд даляраў. Такую лічбу фонд вывеў на падставе патрэбы Беларусі ў энергарэсурсах і неабходнасці пагашаць за-
межную запазычанасць за

мінулыя гады.

Нагадаем, што выканаўчая рада дырэктараў МВФ 12 студзеня ўхваліла вылучэнне Беларусі крэдыту ў памеры 2,46 млрд даляраў. Сродкі, як чакаецца, будуць паступаць у Беларусь некалькімі траншамі. Першая транша ў памеры 788 млн даляраў прыйшла ў студзені. Чакаецца, што другая транша паступіць у Беларусь да 15 мая. У выпадку, калі беларускаму боку ўдасца выканаць патрабаванні фонду, трэцяя транша надзеда да 15 жніўня, чацвертая — да 15 лістапада. Апошняю, пятую траншу, МВФ мае намер накіраваць у Беларусь да 15 лютага 2010 году.

Bdg.by

Генеральскі квартал пад знос

Гарвыканкам выстаўляе на аўкцыён зямельны ўчастак, які ахоплівае жылыя кварталы, утвораныя вуліцамі Багдановіча-Кісялёва-Куйбышава-Камуністычнай. Участак вызваляць ад 1-2-павярховых будынкаў пад шматпавярховую забудову.

Пра аўкцыён, які адбудзецца 25 красавіка, паведамляецца на сайце Дзяржкамтэту па маёмасці. Плошча зямельнага ўчастку, які згодна рашэння Мінгарвыканкаму № 1481 ад 20.06.2008 г. выстаўляецца на таргі, складае 7,8 га, пачатковая цана — \$2 379 500. Кварталы, утвораныя вуліцамі Багдановіча-Кісялёва-Куйбышава-Камуністычнай, будуць вызвалены ад 1-2-павярховых будынкаў пад шматпавярховую забудову.

Аўтарамі праекту забудовы гэтых кварталаў былі архітэктары М. Асмалоўскі, М. Ручко, кансультаваў іх прафесар І. Собалеў. На працягу 1945—1947 гг. тут паўсталі 44 васьмікватэрныя дамы, агульнай жылой плошчай 12 тыс. квадратных метраў.

Гэтыя кварталы называюць хто «генеральскімі», бо сяліліся там сем'і вышэйшага каманднага складу Беларускай вайскавай акругі, а спецыялісты — «Асмаловічамі» — у го-

нар архітэктара Міхаіла Асмалоўскага. Як піша часопіс «Архітэктура і будаўніцтва», яны ўяўляюць сабой прыклад эталоннага спалучэння архітэктуры квартальнай забудовы, вольнай планіроўкі і тыпавога домабудаўніцтва. Па шэрагу характарыстык і ўзроставых крытэрах кварталы гэтыя могуць прэтэндаваць на ўключэнне ў спіс гісторыкакультурнай спадчыны. На сёння там жыве каля 890 чалавек.

Больш чым дзесяць гадоў лёс павяненых кварталаў вагаўся паміж рэканструкцыяй і зносам пад сучасную забудову. Колькі год таму аўтарскі калектыў «Мінскграмадзянпраекту» прадставіў на конкурс «Гістарычны цэнтр Мінску» — праект, які прадугледжваў захаванне гістарычнага перыметру 2-павярховых будынкаў з мансардамі. У цэнтры кварталу меркавалася збудаванне шматфункцыянальнага комплексу з гандлёва-забаўляльным цэн-

трам і падземнымі паркінгамі.

Праект рэканструкцыі кварталаў, прадстаўлены інстытутам «Мінскграду», прадугледжвае знос двухпавярховай забудовы і будаўніцтва на вызваленым месцы двух 9-11-павярховых дамоў, куды планавалася засяліць жыхароў кварталу, а таксама 7-павярховых жылых комплексаў эліт-класу, два дзіцячыя садкі. Агульная колькасць жыхар-

ства адбудаванага кварталу ў такім выпадку павінна была скласці 2,8 тысячы чалавек.

Неабходнасць зносу малапавярховай забудовы тлумачыцца зношанасцю будынкаў. Ёсць меркаванне, што рэканструкцыя іх з мэтай захавання першапачатковага выгляду будзе каштаваць значна даражэй за знос і наступную забудову.

Сямён Печанко

Золатавалютныя рэзервы аднаўляюцца дарагой цаной

Золатавалютныя рэзервы Беларусі, разлічаныя па стандартах МВФ, павялічыліся ў сакавіку на 628,5 млн даляраў ЗША дзякуючы траншы расійскага крэдыту.

Міжнародныя рэзервовыя актывы (золатавалютныя рэзервы) Беларусі, разлічаныя па стандартах МВФ, павялічыліся ў сакавіку на 628 млн даляраў (18,9%) і на 1 красавіка склалі 3 млрд 955 млн даляраў ЗША. Такія даныя апублікаваныя Нацыянальным статыстычным камітэтам.

Рэзервы патрэбныя для забеспячэння ад надзвычайных сітуацый.

На 1 студзеня 2009 году памер ЗВР Беларусі складаў

\$3 млрд 61,1 млн. Такім чынам, з пачатку году агульны рост рэзерваў склаў \$894,1 млн, або 29,2%.

Пры гэтым згаданы перыяд з пачатку году суправаджаўся запазычаннямі і іншымі паступленнямі на суму \$1 млрд 913 млн, якія былі залічаны ў склад рэзерваў.

У прыватнасці, у студзені 2009 году Беларусь атрымала першы транш крэдыту МВФ у памеры \$788 млн, у лютым — \$625 млн ад продажу чарговага пакету акцый ААТ «Белтрансгаз», у сакавіку Беларусь атрымала чарговую транш расійскага крэдыту на суму \$500 млн.

БелаПАН

Белстат скарэктаваў у бок паніжэння статыстыку за першы квартал

Паводле новых звестак, рост ВУП Беларусі запаволіўся да 1,1%.

Рост ВУП Беларусі ў першым квартале 2009 году замарудзіўся да 1,1% проці аналагічнага перыяду мінулага года. Аб'ём прамысловай вытворчасці ўпаў на 4,5% (28381,4 млрд. руб.).

Разам з тым Белстат Беларусі адкарэктаваў у меншы бок дадзеныя па росце ВУП і прамысловай вытворчасці краіны за папярэднія месяцы. Гэтак, у студзені гэтага году ў параўнанні з студзенем мінулага года рост ВУП склаў 2,6%, а не 4,2%, як паведамлялася

раней.

У студзені-лютым 2009 году ў параўнанні з студзенем-лютым 2008-га, як вынікае з новых дадзеных Белстату, рост ВУП склаў 1,2%. Між тым месяц таму Белстат спярша паведаміў пра рост ВУП за пазначаны перыяд на 1,4%, аднак праз пару дзён падкарэктаваў дадзеныя паказчык да 2,3%.

Зімбабвэ на год адмовілася ад нацыянальнай валюты

Прычына — шалёная гіперінфляцыя. Зімбабвійскія даляры вылічваліся ўжо ў трыльёнах. Таму ў краіне зараз будуць выкарыстоўвацца замежныя

грошы — амерыканскія даляры, паўднёваафрыканскія ранды, еўра. Вайскоўцы і дзяржаўныя служачыя ўжо атрымліваюць заробкі ў далярах.

Нерухомасць будзе таннець далей

На сёння медыянная цана квадратнага метра жылплошчы ў Варшаве знізілася з 4000 даляраў улетку 2008 году да 2400 даляраў сёння. Большасць экспертаў схіляецца да думкі, што яна працягне зніжацца. Праўда, дакладны прагноз зрабіць не рашыцца ніхто. Цана нерухомасці ў Беларусі паўтарала тэндэнцыі, характэрныя для суседніх краінаў.

МБ; Afn.by

Накід плану ратавання рэжыму

А што, калі лібералізацыя — гэта ўсур'ез і надоўга? Піша Віталь Сіліцкі.

А што, калі?.. Што, калі Лукашэнкаўская трансфармацыя выкліканая не толькі сітуацыйнымі, але і незваротнымі зрухамі, якія робяць аднаўленне старога Лукашызму немагчымым нават у больш спрыяльных эканамічных умовах? Што, калі ва ўладнай эліты пачала з'яўляцца станоўчая матывацыя да пераменаў? Што, калі — у піку ўсяму, што мы ведаем пра Лукашэнку і пра палітычныя рэжымы ўвогуле, — у Беларусі пачне стварацца акно магчымасцяў для эвалюцыйных пераменаў і кампрамісных сцэнароў

Віталь Сіліцкі

палітолаг, дырэктар Беларускага інстытута стратэгічных даследаванняў. Поўны тэкст гэтага аналізу чытайце ў часопісе «Arche».

трансфармацыі?

Улада абярэ паміж лібералізацыяй і адкатам першае толькі ў адным выпадку: калі яе вядучыя прадстаўнікі займаюць гарантваную магчымасць забяспечыць свае інтарэсы ва ўмовах кіраванай дэмакратыі. Як тое было калісьці на Тайвані ці ў рэжыме «паўтарапартыйнай сістэмы» ў Японіі. Пры гэтым Беларусь набудзе атрыбуты дэмакратыі, але першыя трычатыры электаральныя цыклы існае ўлада ў нейкай новай форме не сустрэне вялікіх праблемаў з пераабраннем у канкурэнтнай барацьбе. Дамінаванне пры гэтым забяспечваецца праз кантроль за эканамічнымі рэсурсамі, напрыклад, праз механізмы

Улада абярэ лібералізацыю, калі Лукашэнкаўцы будуць упэўненыя, што застануцца ва ўладзе і пры дэмакратыі.

кантраляванай прыватнасці.

Кантраляваная трансфармацыя, аднак, вымагае некалькіх умоваў.

— Палітычнай волі і гагоўнасці да грунтоўных пераменаў, што цяжка здабыць, маючы на ўвазе звычку ўладных элітаў да безапазіцыйнага асяроддзя.

— Новага пункту апоры ў грамадстве, новай паноўнай

сацыяльнай кааліцыі ў будучай сістэме.

— Змястоўнага практычна пераўтварэння і новай практычнай ідэалогіі, якая б забяспечвала глебу для інкарпарацыі былых апанентаў і

легітымизавала б новы курс.

Палітычная воля для кантраляванай трансфармацыі можа з'явіцца толькі тады, калі стане немагчымым простае прыстасаванне сістэмы да новых часоў.

Ці не ёсць усе гэтыя разважанні летуценніцтвам? У прынцыпе, мая задача, калі я сяду пісаць гэты артыкул, з гэтага складалася —

паразважаць над тым, што падаецца немагчымым: пра магчымасці эвалюцыйнай сістэмы, якая, здавалася б, генетычна не здольная на эвалюцыю. Але глыбінныя змены, якія адбываюцца і ў Беларусі, і ў наваколлі, прымушаюць да пераасэнсавання ранейшых аксіёмаў.

Тыя, хто дагэтуль спадзяецца на рэвалюцыю і бунты прыніжаных і пакрыўджаных, мусяць усвядоміць, што перамены, якія пойдуць іншым шляхам, пакінуць іх назаўжды на ўзбочыне палітычных працэсаў.

Тыя, хто спадзяецца заставацца ля ўлады бестэрмінова, не могуць не разумець, што лобы сцэнар трансфармацыі ці нават мадэрнізацыі краіны прывядзе ўрэшце да стану, калі палітычныя перамены будуць непазбежныя.

Так што пра магчымасці сумеснага кіравання гэтымі працэсамі не лішне было б задумацца ўжо цяпер.

ЦЫТАТЫ

«Прэзідэнт — ідыёт, дзеці ў яго ненармальныя, жулікі, прайдзісветы»

Лукашэнка на адрас расійскіх тэлеканалаў: «Беларусь не прадстаўленая ўвогуле ў расійскай медыйнай прасторы. А калі і прадстаўленая, то прэзідэнт — ідыёт, дзеці ў яго ненармальныя, жулікі, прайдзісветы. Нават дайшлі да малога — пяці гадоў яшчэ няма — яны яго ўжо там счыкрыжылі ўздоўж і ўпоперак».

Чаргінец: Яму не падабаўся Садам? Дык хай бы забіў яго з дапамогай сваіх выведнікаў

З выступу перад студэнтамі Інстытуту журналістыкі: Буша трэба судзіць. Знішчыў дзесяткі і сотні тысяч мірных жыхароў, загінуў больш за 3500 амерыканскіх хлопцаў, за што? Толькі за тое, што яму не

падабаўся адзін Садам? Дык няхай бы ўрэшце забіў яго з дапамогай сваіх выведнікаў.

Ягор Марціновіч

Фурман: Кішынёў — не ўся Малдова

Каментуе расійскі палітолаг, супрацоўнік Інстытуту Еўропы Расійскай акадэміі навук, прафесар Дамітры Фурман: «Разрыў паміж Кішынёвам і астатняй Малдовай значна большы, чым між сталіцамі і рэгіёнамі ў іншых краінах. Малдоўская інтэлігенцыя, сканцэнтраваная ў сталіцы, не толькі больш палітычна правая, яна мае іншую нацыянальную ідэнтыфікацыю, яны лічаць сябе румынамі, тым часам як сялянская маса працягвае лічыць сябе малдаванами».

Радые «Свабода»

Шалёная грузінская апазіцыя

Як толькі грузінскі палітык сыходзіць у апазіцыю, ён робіцца ідыётам. Піша Юлія Латыніна.

Прыязджаю я ў Тбілісі і пытаюся Георгія Хаіндраву: «Чаму вы супраць Саакашвілі?» «Бо ён тыран і карупцыянер». «А можна прыклады карупцыі?» «Чаму я павінен рабіць за вас вашу працу, — кажа Хаіндрава, — я вам даў агульнае палітычнае асвятленне, а прыклады вы шукайце самі».

Або пасля расійска-грузінскай вайны прыходжу да Дато Усапашвілі, які лічыцца самым разумным і самым памяркоўным з апазіцыянераў. «Трэба было рабіць не так», — кажа. Ну добра, я разумею, што не так, а што менавіта трэба было рабіць Грузіі ў той момант, калі расійскія танкі рушылі праз Рокскі тунэль? «Трэба было неяк вырашыць справу мірам». Ага. Вырашыць справу мірам і павесіць котцы на шыю званочак.

Гэта ўсё, вядома, вельмі дрэнна, бо ў дэмакратычнай краіне павінна быць разумная апазіцыя. Калі ў краіне няма разумнай апазіцыі, яна не дэмакратыя.

У гэтым сэнсе Грузія не дэмакратыя.

Чаму менавіта з Грузіяй адбылася такая дзіўная гісторыя? І я доўга думала над гэтай праблемай, і вырашыла, што галоўных чыннікаў два.

Адзін чыннік палягае ў тым, што на Каўказе кожны лічыць сябе прэзідэнтам. У Чачні ці ў Грузіі, у Дагестане, кожны паважаючы сябе мужчына марыць пра прэзідэнцтва, апроч зусім ужо немаўлятак, якія мараць пакуль толькі пра соску.

Другі чыннік апазіцыі і яе шматлікасці палягае ў тым, што Міхаіл Саакашвілі зламаў хрыбет старой Грузіі.

Той старой Грузіі — Грузіі ancien regime — з эндэмічнай карупцыяй, хабарамі, сувязямі, злодзеямі ў законе — проста няма. Ёсць іншая Грузія, дзе копы не бяруць хабар, дзе прададзенае ў прыватную ўласнасць усё, акрамя сумлення, і дзе на месца злодзеям у законе і інтэлігентам прыйшла мерытэкрытная эліта, якая пераважна размаўляе па-ангельску, а не па-расійску.

Гэта зачэпіла многіх, і трэба ведаць Грузію, каб разумець, што грузін заўсёды пашкадуе свайго дзядзьку, «якога ні за што выкінулі з міліцыі», і брата, «якога ні за што пасадзілі ў турму».

Лячу ў самалёце з маскоўскім будаўніком-грузінам. «А ці добра будаваць у Тбілісі?» —

пытваю. «О, цудоўна! За будынак у 12 тыс. кв. м я заплаціў \$12 тыс. за праект — і ўсё, і праз тры месяцы буду, а ў Маскве мне б гэта каштавала 3 гады і паўтара мільёну». — «А вы галасавалі за Саакашвілі?» — «Вядома, супраць! Ён сволач такая: у мяне дзядзька ў Падліковай палаце працаваў, дык прыйшоў новы начальнік, паставіў у кабінетах жучкі, злавіў 3-х чалавек на хабары і звольніў усіх 800».

Думка, што звольнены дзядзька і праект за

Міхаіл Саакашвілі зламаў хрыбет старой Грузіі.

тры месяцы неяк звязаныя, не тое, што не прыходзіць майму суразмоўцу ў галаву — гэта ж Каўказ! Дзядзька важнейшы.

Размаўляю з прафесарам з кварталу Ваке. (Ваке — гэта грузінская Вандэя.) «Гэты нягоднік Саакашвілі зачыніў медыцынскі інстытут». Той інстытут быў размешчаны ў падвале і прадаваў дыпламы за грошы. «А вы б жадалі лячыцца ў лекара, які скончыў гэты інстытут?» — пытаю. «Не ў гэтым справа! Дзеці тры гады вучыліся, плацілі грошы, як можна дзядзей выкінуць на вуліцу!»

Грузінская інтэлігенцыя — велічная, карумпаваная і некарысная, як усаякая аджываючая арыстакратыя; прафесары, якія былі пэўныя ў сваім спадчынным праве прыняць сына сябра ва ўніверсітэт проста так, а сыноў проста людзінаў — за грошы, —

яны раптам выявілі сябе ў апазіцыі і ўсе яны не могуць вербалізаваць сваіх патрабаванняў.

Не могуць жа яны напісаць на сцягах: «Даш хабары!». Дык і пішучы: «Далоў Саакашвілі!».

Саакашвілі здзейсніў немагчымае. У былой савецкай краіне, раз'езденай хабарамі, кумаўствам і сувязямі, з краіны, дзе, як клас, адсутнічаў дробны прыватны ўласнік, які з'яўляецца пажыўным асяроддзем волі, а замест прыватнага ўласніка быў злодзей у законе, арыстакрат і службовец — у гэтай краіне ён будзе заходняе грамадства, і гэта натхняльны прыклад для Расіі і краўная абраза для Крамлю.

Ці з'яўляецца Саакашвілі нармальным кіраўніком? Бог з вамі, вядома, не! Пётр І, што, нармальны кіраўнік? Вось Анна Іаанаўна або Соф'я Аляксееўна былі нармальнымі кіраўніцамі, а Пётр — не быў.

Назваўці ці не Саакашвілі Пуціна «ліліпуціным» — справа цёмная, але ні адзін нармальны дыктатар, які глядзіць на ўладу як на спосаб здабычы грошай для швейцарскіх афшораў, не можа вынесці прыкладу ненармальнага дыктатара, які ламае нацыі хрыбет дзеля прыватнай уласнасці і сумленнай паліцыі.

Гэта было ўспрынята як асабісты выклік, і ўся моц расійскай дзяржаўнай машыны была кінутая супраць Грузіі. А расійская інтэлігенцыя паказала сябе не столькі верным хаўруснікам расійскай улады, колькі вернай сяброўкай інтэлігенцыі грузінскай.

Юлія Латыніна, Gazeta.ru; скарочана

У Мінску будуець першы касцёл за сто гадоў

Летам 2007 г. у спальным макрагета Серабранка, на вуліцы Пляханавы, пачалося ўзвядзенне пятага наогул і першага за апошнія сто гадоў новага гарадскога касцёлу (у 1910 г. на цяперашняй плошчы Незалежнасці скончылі Чырвоны касцёл).

Храм пад тытулам Св. Яна Хрысціцеля будуець энергічныя айцы-селезіянцы, цэнтрам дзейнасці якіх з'яўляецца гэтая мінская парафія.

Будынак са шпілем вышыняй 46 метраў у цікавым стылі «гатычны хайтэк» будзе разлічаны на 360 пасадачных месцаў і па сваім аб'ёме прыблізна будзе адпавядаць катэдра на плошчы Свабоды.

Як гэта прынята ва усіх нашых забудоўшчыкаў, і тут

найперш робяць «жыллёва-адміністрацыйную частку», а вось касцёл пакідаюць на салодкае.

Ксёндз Ігар Лашук, які ўзначальвае парафію, хацеў

паспець да 2009 году здаць комплекс пад аддзелку, але, як відаць на фотаздымках ніжэй, яму гэта не ўдалося. Будоўля тым не менш статусная — менавіта сюды з

візітам у чэрвені мінулага году прыязджаў дзяржсакратар Ватыкану кардынал Тарчызіё Бэртонэ, які, як і

Лашук, селезіянец. Аўтар праекту храму — Аляксей Яроменка.

Darriuss

Ксёндз Ігар Лашук хацеў паспець да 2009 году здаць комплекс пад аддзелку.

«Бабры ў нас тут у кожнай лужыне сядзяць»

У беларускіх лясах распалзілася дзікіх звяроў. Прычынаў некалькі: памякчэла зіма, зменшыўся попыт на пушніну, а таксама абязлюдзелі вёскі.

«Бабровыя ды лісіныя футры нікому непатрэбныя»

Весткі пра тое, што за апошнія гады ў нашых лясах развясло багата дзічыны, прыходзяць з усёй краіны.

«Гарадзеншчына ў гэтым плане не выключэнне», — падзяліўся сваімі назіраннямі супрацоўнік аднаго з мясцовых лясніцтваў, размяшчанага на беларуска-літоўскай мяжы. «У некаторых вёсках дзікі не даюць гародніне вырастаць — барануюць усё ўшчэнт», — кажа ён. Завітаюць у вёскі ваўкі, а таксама ён. Апошніх развясло шмат, часам шалёныя заходзяць у вёску, але не ўсе жыхары спяшаюцца заявіць пра такіх выпадкі, проста забіваюць жывёліну ды закопваюць. Бо, кажуць, прыедуць інспектары, будуць правяраць. Карацей, мяркую мясцовы люд, клопату не абярэшы.

«Барсукоў толькі не паболышала, бо на іх дзеля карыснага тлушчу палююць. Андатраў стала менш, а вось бабры ў нас тут у кожнай лужыне сядзяць», — смяецца ляснік. Бабры засяляюць лубы прыдатны для іх вадаём. Падтопленны ў выніку іх бурлівай дрэвапрацоўчай дзейнасці тэрыторыі сягаюць некалькіх гектараў. Магчыма, яны і вышчэнілі сваіх канкурэнтаў — андатраў, а мо тэя паступова

знікаюць натуральным шляхам, бо для нашай тэрыторыі гэтыя жывёліны не зусім характэрныя, мяркую супрацоўнік лясніцтва.

Прычынаў небывалага прыросту ляснога жыхарства ён называе некалькі — найперш зніжэнне попыту на пушніну: «Бабровыя ды лісіныя футры нікому не патрэбныя». Другая прычына — няўмольнае скарачэнне вясковага жыхарства: «Меншае паляўнічых і браканьераў».

«Літоўскія кабаны палюбілі нашу кукурузу»

Старшыня Астравецкага аддзялення ДГА «Беларускае таварыства паляўнічых і рыбалоўцаў» (БТПР) Іван Мушніцкі прызнае, што дзікіх звяроў стала значна больш, але мае трохі іншы погляд на прычыны гэтага прыросту. «Зімы цяпер цёплыя, снегу выпадае мала, не тое што гадоў пятнаццаць таму — калі платы ў вёсках пад покрывам хаваліся», — кажа Іван Іванавіч. Дзікі, тлумачыць ён, паўднёвыя жывёлы. Раней, калі снежнае покрыва было глыбокім, дзікам, асабліва маладняку, было складана здабыць зімой корм, што прыводзіла да мору. Цяпер з кормам стала прасцей, таму пагалоўе дзікоў расце год ад году. Найбольш яны палюбілі кукурузу:

«Наш раён мяжуе з Літвой, то адтуль на нашу кукурузу набягае каля сотні льгастых «гасцей», прыходзяць і дзікі з Нарачанскага запаведніка — каля 50—60 штук. Любяць дзікі і бульбу».

У рамках Дзяржаўнай праграмы развіцця паляўнічай гаспадаркі на 2006—2015 г. супрацоўнікі лясніцтваў ды аддзелаў БТПР ладзяць біятэхнічныя мерапрыемствы ў месцах кармлення дзікіх звяроў узімку: у корм даюцца лекавыя прэпараты, якія дапамагаюць маладняку перажыць зіму.

Яшчэ адзін, ці не галоўны, момант — расце культура палявання, цвердзіць І.Мушніцкі. Дзякуючы ўвядзенню ў красавіку 2007 году новых правілаў палявання, колькасць браканьераў істотна змяншаецца. «Раней сезон палявання на буйную жывёлу пачынаўся з 1 кастрычніка і лета фактычна заставалася за браканьерамі, якія білі ўсё запар. Цяпер мы выходзім на паляванне з 15 мая і браканьеры вымушаныя хавацца, а шмат хто з іх легалізуецца, уступаючы ў таварыства», — распавёў старшыня раённага аддзялення. Па яго словах, цяпер паляўнічыя выбіраюцца ў лес пад кіраўніцтвам старшага групы, які ведае адпаведныя нормы. Тых жа дзікоў, пчыльнасць статкаў якіх разка павялічваецца, адстрэльваюць згодна адпаведнага ліміту, які змяняецца ў залежнасці ад сітуацыі.

«Цяпер за ўсё трэба плаціць, а паляванне — не танная забаўка, таму трохі і змяншаецца колькасць паляўнічых», — удакладніў Іван Мушніцкі.

Сямён Печанко

СЦІСЛА

Мітрапаліт блаславіў адпяванне Яні Паляковай

Нагадаем, што 33-гадовая дысідэнтка з Салігорску 7 сакавіка скончыла жыццё самагубствам пасля таго, як яе засудзілі да 2,5 гадоў хіміі за нібыта лжывы данос, а «Советская Белоруссия» надрукавала пра яе здэклівы фельетон.

Літоўскіх дзетак палююць «злым Лукасам Шэнкам»

Вітаўтас Ландсбергіс выдаў кнігу казак «Мышка Зіга». Гэта не той Ландсбергіс, які быў адным з заснавальнікаў «Саюдзіса» і спікерам літоўскага Сейму, а ягоны сын, таксама Вітаўтас.

Прывядзём адну цытату з кнігі казачніка. Вось, аказваецца, чым палююць літоўскіх дзетак: «Падняліся яны над Вільняй, праляцелі

пачэснае кола над руінамі замку Гедыміна... А потым павярнулі проста на Беларусь, якой у тэя часы кіраваў злы кароль Лукас Шэнка з вялікімі вусамі».

«Чарнобыльскі шлях» у Мінску і Нью-Ёрку

26 красавіка традыцыйнае шэсце «Чарнобыльскі шлях» адбудзецца не толькі ў Мінску, але і ў Нью-Ёрку ля будынку ААН. За

акіянам акцыву салідарнасці з бацькаўшчынай ладзіць Беларускі моладзевы рух Амерыкі.

Падгол падарыў Мілінкевічу мэблю замест канфіскаванай

Пісьменнік Уладзімір Падгол падарыў Руху за Свабоду сваю секцыю. «У хлопцаў цяпер праблема — канфіскавалі мэблю з офісу. А ў мяне ёсць такая вялікая савецкая секцыя, метраў

пяць даўжыняй. Там можна і кнігі паставіць, і вопратку пакласці. Хутка мусяць забраць», — кажа У.Падгол. Таксама ён звяртаецца да ўсіх з прапановай праяўляць салідарнасць у штодзённым жыцці: «Можна, у каго ёсць лішнія крэсла, стол, кампутар — давайце дапаможам».

Новы бізнэс-гарадок ва Ўроччы

Яго пбудуюць на вольнай тэрыторыі паміж пр.Незалежнасці і бізнэс-

цэнтрам «XXI стагоддзе» побач са станцыяй метро «Барысаўскі тракт». У гарадку будзе тры вялікія комплексы. Разынкай першага стане 25-павярховы гмах, які архітэктары назвалі Golden city. Побач з гандлёвым цэнтрам «Дэкорум» плануецца пабудаваць 30-павярховы хмарачос. А каля яго — гандлёвы цэнтр і гіпермаркет «Масква».

ЗП; Мінск-навіны; Рэспубліка; БелаПАН

Засмела для сённяшняй Беларусі

Ад ідэі шкляной дабудовы да Купалаўскага адмовіліся.

1 красавіка Беларуска-рэспубліканская навукова-метадычная рада па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны пры Міністэрстве культуры прыняла канчатковае рашэнне пра лёс Купалаўскага тэатру. Разбудова яго не будзе. Рэстаўрацыя будзе заключана ў аднаўленні выгляду стогодовай даўніны, паведаміла начальніца архітэктурна-рэстаўрацыйнага

аддзела «Праектрэстаўрацыі», навуковая кіраўніца аб'екту Людміла Іванова.

Супраць такога рашэння прагаласавалі толькі Армен Сардараў, дэкан архітэктурнага факультэта БНТУ, студэнты якога і выйшлі з прапановай шклянога прыдатку да будынку. Ідэя архітэктурна-інавацыйнага цэнтру БНТУ аказалася засмелай як для спецыялістаў, так і для публікі:

яе ня мала шкамталі на форумі.

Між тым ультрасучасны шкляны адэндум акурат не «забіваў» сабой ансамбль і цікава перагучаўся з Палацам Рэспублікі на тым канцы Плошчы. Вяртанне ж тэатру дасавецкіх дэталей экстэр'еру рызкуе вырваць будынак з навакольнага ансамблю, паўсталага ў сярэдзіне ХХ ст.

Мікола Бугай

Купалаўскаму вернуць яго дасавецкі выгляд.

«...Як да мудрага палітыка, дальнабачнага стратэга і выдатнага кіраўніка...»

Жонка экс-пракурора Снегіра напісала чалавічню Аляксандру Лукашэнку.

«Звяртаюся да Вас як да мудрага палітыка, дальнабачнага стратэга і выдатнага кіраўніка...», — так пачынаецца зварот жонкі экс-пракурора Міхаіла Снегіра Ганны Макараўны.

Яна апісвае стан здароўя свайго мужа: «Мой муж вельмі хворы чалавек, у яго шмат цяжкіх хранічных захворванняў: ішэмічная хвароба сэрца з параксізмамі мярцальнай арытміі, гіпертанічная хвароба, цукровы дыябет, ускладнены паражэннямі ніжніх канечнасцяў і сятчаткі вачэй... што ва ўмовах СІЗА можа прывесці да незваротных наступстваў. На дадатак ускрылася язва...»

Ганна Снягір піша, што чатыры аўтарытэтныя асобы гатовыя паручыцца за Снегіра, каб экс-пракурору змянілі арышт на хатні. Аднак Генпракуратура

Пасля трох месяцаў турмы Снягір страціў пракурорскі лоск.

адмовілася адпусціць вязня з СІЗА КДБ.

Адвакат падазраванага адмовіўся называць імяны паручальнікаў, сказаў толькі, што гэта выкладчык БДУ, былы дэпутат парламенту першага склікання, вядомы спартовец і віцэ-прэзідэнт вялікай кампаніі.

Ганна Снягір слёзна просіць: «У імя выратавання жыцця ... я, яго сям'я, ягоныя дзеці просім Вас праявіць так уласцівыя Вам чалавечыя міласэрнасць, гуманнасць і разуменне».

13 красавіка суд Цэнтральнага раёну Мінску ў закрытым паседжанні разгледзіў скаргу абароны Снегіра на ўтрыманне пад вартай.

Снегіра падазраюць у злоўжыванні службовым становішчам дзеля набыцця нерухомасці ў сталіцы. У свой час гэты пракурор запляміў сябе палітычна матываванымі справамі.

Паводле belaruspartisan.org

Ідэолагі шантажуюць глыбоцкага ксяндза

На думку ідэолагаў Віцебшчыны, сустрэчы з творчай інтэлігенцыяй, якія ладзіць ксяндз Юры Барок у Глыбокім, з'яўляюцца сходкамі апазіцыі.

«Уся гісторыя распачалася яшчэ ў лістападзе мінулага году. 2 лістапада, у Дзень памінаання продкаў, я маліўся на глыбоцкіх могілках за памерлых, а таксама за ахвяраў фашызму і камунізму, за ўсіх ахвяраў несправядлівасці мінулых часоў, —

кажа а. Юры Барок. — Праз некалькі дзён мяне выклікаў глыбоцкі ідэолаг Міхаіл Чарапкоўскі. Ён мяне абвінаваціў у скажэнні гісторыі, бо, на ягоную думку, нельга ставіць на адзін узровень ахвяраў фашызму і камунізму. Чы-

ноўнік заявіў, што не варта нават казаць пра загінулых ад камуністычнай ідэалогіі, бо насамрэч нічога такога і не было. Я ў адказ заявіў, што ў мяне ёсць свае меркаванні на гэты конт — і нішто мне не замінае пасвойму трактаваць гэты падзеі. На гэтым мы тады і разышліся».

«Пазней мы ладзілі шэраг спатканняў з гісторыкамі, пісьменнікамі, журналістамі. Напрыклад, у касцёле была сустрэча з рэдактарам «Arche» Валерам Булгакавым, прэзентавалася кніга «Віня-Пых», перакладзеная на беларускую мову Віталём Воранавым, які, дарэчы, нарадзіўся ў Глыбокім. Гэтыя суст-

рэчы былі менавіта гісторыка-культурніцкага плану, пра палітыку там і не вялося, — зазначыў Юры Барок. — Але днямі ў Віцебскі аблвыканкам выклікалі канцлера, дзе паведамілі, што абласны аддзел ідэалогіі атрымаў паперу з адпаведных структур з Мінску. У паперы былі пералічаныя ўсе, так бы мовіць, правыны Глыбоцчыны, у тым ліку і сустрэчы з «няправільнымі» музыкантамі, пісьменнікамі, гісторыкамі і журналістамі. Ідэолагі настойліва прапанавалі прыняць меры ў адносінах да мяне і маёй дзейнасці, інакш, паводле канцлера, дзяржавай будзе ужытыя іншыя рычагі ўздзеян-

ня. У лісце таксама было ўзгадана, што мяне затрымлівалі ў Мінску на Дзень Волі ў 2008 г. і аштрафавалі за ўдзел у акцыі. Не забыліся і пра тое, што я ўдзельнічаў ва ўстановачым з'ездзе «Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыі».

Ксяндз Юры Барок расцэнчвае дзеянні віцебскіх ідэолагаў як спробу запалохвання. «Лічу абсурдным і недарэчным, калі сустрэчы з творчымі людзьмі павінны ўзгадняцца па нейкіх ідэалагічных крытэрах», — перадае ягоныя словы прэс-служба аргкамітэту Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыі.

Паводле Прэс-службы БХД

Нашчадкі Луцкевічаў у Мінску

ОГНЕН ПЕЧАЧКО

Злева направа: Юлія Андрусішына, Анатоль Сідарэвіч, Маргарыта Пярова ў рэдакцыі «НН».

У Мінск наведаліся ўнучкі Эміліі Шабуні, сястры Івана ды Антона Луцкевічаў, — Маргарыта Пярова з Пецярбургу і Юлія Андрусішына з Нью-Ёрку.

Іван і Антон Луцкевічы былі пачынальнікамі нацыянальнага руху, які прывёў да аднаўлення дзяржаўнасці Беларусі.

«Прыехалі яны пахадзіць па мінскіх вуліцах, Маргарыта тут нарадзілася. Гэта прыватны візіт», — распавёў укладальнік кнігі «Пра Івана Луцкевіча: успаміны, сведчанні», гісторык і палітык Анатоль Сідарэвіч.

Сёстры наведаліся і ў рэдакцыю «Нашай Нівы».

У сераду спадарыні Андрусішына і Пярова накіруюцца ў Прагу да Багдана Андрусішына (Данчыка), сына Юліі.

Сямён Печанко

СЦІСЛА

Напіўся і зваліўся

17-гадовы беларус апынуўся з сябрамі ў нецвярозым стане на тэрасе Базельскага кафедральнага сабору (Нямеччына), што стаіць высока над ракой Рэйн. Падлеткі пачалі дурэць на парэпе, і хлопец зваліўся ў раку. Медыкі ацэньваюць стан юнака як надзвычай цяжкі.

У Мінску будзе штучны пляж

Ён размесціцца на тэрыторыі комплексу «Алімпійскі» ля Палаца воднага спорту (Сурганава, 2а). Тут мяркуецца зрабіць і пляцоўкі для пляжных відаў спорту: валейболу,

гандболу, футболу.

Койданавец робіць гадзіннікі з дрэва

Зваць майстра Андрэй Мартынюк. «Яшчэ класе ў чацвёртым, — згадвае Андрэй, — мне бацька прывёз дзяфільм пра Кулібіна. Там быў кадр з падрабязна паказаным гадзінніковым механізмам. Забыць яго я не змог». Дома ў яго на сцяне цікае самы першы драўляны гадзіннік. Дзевяць іншых адлічваюць час у Расіі, Польшчы, Славакіі, ва Украіне.

ЗП; радыё «Свабода»; БелаПАН

Прафесар Смяновіч: Назаўтра пасля аперацыі Паўлаў ужо хадзіў

У старшыні Мінскага гарвыканкаму Міхаіла Паўлава раптоўна адкрылася пухліна мозгу. 7 красавіка ў 5-й клінічнай бальніцы старшыні Мінгарвыканкаму зрабілі аперацыю.

Шпіталізавалі Паўлава ў мінулы панядзелак з падазрэннем на інсульт пасля таго, як у яго пачаліся рэзкія галаўныя болі. Мэра забрала «хуткая». Тамаграфія выявіла ясна: справа не ў кровазліцці, а ў пухліне. Было вырашана тэрмінова рабіць аперацыю.

Аперыраваў Паўлава прафесар Арнольд Смяновіч, член-карэспандэнт Акадэміі навук, выдатны нейрахірург. У СМІ з'явілася інфармацыя пра тое, што аперацыя прайшла добра, але пасля яе пацыент нібыта заставаўся ў стабільна цяжкім стане. Гаварылася таксама, што курс рэабілітацыі 57-гадовы чыноўнік пройдзе ў Нямеччы-

Міхаіл Паўлаў.

не.

Прафесар Арнольд Смяновіч распавёў «НН» у панядзелак 13 красавіка, што на дадзены момант стан здароўя старшыні Мінгарвыканкаму здавальняючы.

«У СМІ няправільна паведамлілі, што пасля аперацыі Міхаіл Паўлаў быў у цяжкім стане — на наступны дзень ён ужо хадзіў», — патлумачыў прафесар. Па яго словах, аперацыя сапраўды прайшла паспяхова. Ці будзе праходзіць чыноўнік курс рэабілітацыі ў Нямеччыне, вырашыць кансіліум медыкаў.

Сямён Печанко

Арнольд Смяновіч

нар. 11 жніўня 1938 г., член-карэспандэнт Акадэміі навук па спецыяльнасці «хірургія» (2004), доктар медыцынскіх навук, прафесар, лаўрэат Дзяржпрэміі РБ, заслужаны дзеяч навукі, дырэктар НДІ нейралогіі, нейрахірургіі. Яго сын таксама стаў нейрахірургам.

Таджыкскія ўлады скралі \$856 мільёнаў

Гэта выявіў аўдыт Нацбанку краіны, праведзены на патрабаванне МВФ.

Былы кіраўнік Цэнтрабанку Таджыкістану перавёў больш чым \$850 мільёнаў на рахунак кампаніі, якой кіравала яго сям'я. Гэта выявіў незалежны аўдыт. Вынікі праверкі паказалі, што Мурадлі Алімардонаў з 1996 да 2008 г. перавёў \$856 млн на рахунак інвестыцыйнай кампаніі «Крэдыт-вест».

Яшчэ \$221,5 млн былі вылучаны на фінансаванне баваўнянай прамысловасці з 2004 да 2007 г. і зніклі ў невядомым кірунку.

Гэта гіганцкія сумы для адной з найбяднейшых краінаў свету, ВУП якой у 15 разоў меншы за беларускі. Цяжка паверыць, каб такія астранамічныя сумы зніклі без ведама непатапяльнага прэзідэнта краіны Эмамалі Рахмонава і ягоных сілавікоў.

Справа пачалася з таго, што летась Міжнародны валютны фонд запатрабаваў сплаты \$47 млн запазычанасцяў, западозрыўшы фальсіфікацыю таджыкскімі ўладамі звестак пра стан золатавалютных рэзерваў краіны.

Пасля звальнення з Цэнтрабанку Алімардонаў працаваў віцэ-прэміерам па сельскай гаспадарцы.

Таджыкскія ўлады пагадзіліся на незалежны аўдыт Цэнтрабанку і іншых буйных дзяржаўных прадпрыемстваў пад ціскам МВФ, адкрэдытаў якога яны залежаць. Аднак Ernst & Young заявіў, што многія дакументы былі знішчаныя напярэдадні аўдыту.

МБ

Дзевяцікласніца, што выпала з акна, хутка пачне даваць паказанні

У чацвер Анарыну Раманцэвіч з Ліды зрэанімацыі перавялі ў асобную палату дзіцячай хірургіі, прызначылі лячэбную фізкультуру і масаж. У 14-гадовай дзяўчыны цяжкія траўмы чэрапу і хрыбту. З ёй па чарзе дзяжуряць маці і бацька. Да Анарыны ўжо прыходзілі следчы і пракурор. Аднак паказанні яна не дала, бо яшчэ не да канца прыйшла ў прытомнасць.

31 сакавіка Анарына выпала з акна кватэры на пятым паверсе, дзе са сваімі сябрамі святкавала пачатак школьных канікулаў. Раённая пракура-

тура пачала расследаванне. Распрацоўваюцца тры версіі: з акна Анарына выскачыла сама, яе выкінулі наўмысна альбо падлеткі свавольнічалі і не змаглі ўтрымаць сваю сяброўку.

Бацьку дзяўчыны Язэпу Раманцэвічу ўдалося даведацца, што на той злашчаснай вечарыне разам з Анарынай былі 2 хлопцы і 4 дзяўчыны. Сп. Раманцэвіч дапускае, што некаторых падлеткаў могуць прыкрываць уплывовыя сваякі. Маці аднаго з хлопцаў працуе ў гарвыканкаме.

Хрысціна Марчук, Гродна

У цэнтры сталіцы адбудуюць царкву Святога Духа

Але пасля рэканструкцыі ў ёй размесціцца не храм, а дзіцячая філармонія.

Сапраўднае сэрца Мінску — Стары горад. У 1990-я на плошчы Свабоды быў адноўлены каталіцкі сабор. У 2004 адбудавалася Ратуша, пасля — гатэль «Еўропа». На чарзе — яшчэ адзін элемент старадаўняй Ратушняй плошчы, царква Святога Духа, збудаваная ў першай палове XVII ст. Яна належыла да комплексу ўніяцкага базыльянскага кляштару.

У 1795 г. базыльянскія манастыры былі зачыненыя, а царква аддадзена пад кафедральны праваслаўны Петрапаўлаўскі сабор. Пры цару яе перабудоўвалі на маскоўскі лад, а за саветаў ўвогуле збурылі. Захаваліся толькі падмуркі, на іх яна і паўстане зноў.

Пачатак аднаўлення запланаваны на пачатак лета.

Адбудовай будзе займацца КУП «Спадчына». Мае быць адноўлены гістарычны вобраз

храму. Адно што скульптуры святых на фасадзе вырашана змяніць на арнамент. Па словах Міхаіла Жыха, галоўнага інжынера «Спадчыны», існаванне царквы ў якасці філармоніі — добры факт, бо «помнікі не паві-

нны станавіцца нагодай канфліктаў паміж канфесіямі».

Прадстаўнікі ўніяцкай канфесіі, якая тую царкву будавала, рэагуюць стрымана: «Сам факт аднаўлення гістарычнага помніка — гэта, канешне, добра», — кажа Андрэй Буйніч, грэка-каталіцкі святар.

Ганна Журавіна

Юлія Даршэвіч

ЖЭС патрабуе ад БНФ пакінуць Сядзібу

Кіраўніцтва Партыі БНФ атрымала ліст з ЖЭСу Савецкага раёну сталіцы з патрабаваннем пакінуць памяшканне на Машэрава (Варвашэні), 8 да 8 ліпеня.

Маўляў, арганізацыя мае запазычанасць у памеры 6 381 396 рублёў і «сістэматычна парушае ўмовы дамовы».

Старшыня Партыі БНФ Лявон Баршчэўскі кажа, паводле прысланых папераў выходзіць, што арганізацыя не заплаціла арэнду за офіс за адзін з месяцаў. «Ну нека так атрымалася. Мы заплацім гэтыя грошы, не прабіла. Аднак у лісце гаворыцца, што дамова не будзе працягнутая нават у выпадку выплаты доўгу. Гэта падобна на палітычны заказ, асабліва ў кантэксце з канфіскацыяй маёмасці ў Руху за Свабоду. Такая вось палітыка лібералізацыі», — кажа Л.Баршчэўскі.

Ад красавіка 2008 году, пасля таго, як цэны на арэнду офісаў для грамадскіх аб'яднанняў былі павышаныя ў 10 разоў, Партыя БНФ плаціць за мінскае памяшканне блізу 2800 даляраў у месяц. «Гэта вялізныя грошы, яны даюцца нам вельмі цяжка», — гаворыць лідэр БНФ.

Цяпер партыя збіраецца высветліць, якія запазычанасці яна мае. «Натуральна, гэтыя грошы будуць пераведзеныя. Будзем глядзець, што далей. Трэба крычаць, што ў камунальнікаў няма ніякіх падставаў высяляць нас з Сядзібы», — падсумоўвае Л.Баршчэўскі.

Сядзіба Партыі БНФ знаходзіцца па адрасе Варвашэні, 8 ад пачатку 1990-х гадоў. За гэты час у памяшканні прайшло мноства імпрэзаў, прэзентацый, канцэртаў, прэс-канферэнцый. Там праходзілі нават з'езды палітычных партый. БНФ некалькі разоў ужо спрабавалі выселіць, але памяшканне ўвесь час удавалася адстаяць.

Зміцер Панкавец

Хочаце верце, хочаце не — але 28 красавіка народнай артыстцы Беларусі Зінаідзе Бандарэнка спаўняецца 70 гадоў.

Мой тата, Аляксандр Бандарэнка, быў медыкам, хірургам у вайсковым шпіталі ў Мінску. А матулька мая, паляшучка з Лоеўшчыны, звалі яе Марыя, у пошуках лепшай долі збегла ў горад. Там і пазнаёмілася з татам. Адукацыі не мела аніякай. Простая сялянская дзяўчына...

Жылі ў інтэрнаце насупраць чыгуначнага вакзалу. І калі фашысты пачалі з самалётаў прасваць вакзал, мы — мама на руках з мною, старэйшым дзевяцігадовым маім братам Ігарам — ледзь паспелі дабегчы да падвалу. А тата быў на дзяжурстве. На трэці дзень вайны прыбегла медычка з шпіталю, сказала, што авіябомба трапіла ў аперацыйную і загінулі ўсе, і наш тата таксама. «Ратуйце дзяцей!» І мама, узяўшы мяне на рукі, кдуначкі на Ігара і на сябе, пешшу, днём, хаваючыся ў хмызняках, а ноччу ідучы, дабраліся на Лоеўшчыну. А што наш тата? Як высветлілася, наш тата застаўся жывы. Тая бомба не ўзарвалася, проста нарабіла шмат пылу і разбурэнняў. Шпіталь эвакуявалі, тата паспеў забегчы ў інтэрнат, убачыў велічэзную варонку — і вырашыў, што мы загінулі. З шпіталём дайшоў да Берліна. Пасля вайны мы сустрэліся ў Гомелі — а ў яго новая сям'я. Для нас, малых, гэта быў вялікі стрэс...

У школе называлі «артыстка»

Зрабіцца дыктарам мне дапамагла школа. Выкладчыца расійскай літаратуры заўважыла, што я добра чытаю вершы. Параіла ісці ў драматычны гурток. Калі вучылася ў 10-м класе, захварэла плеўрытам. А я ж марыла паступаць у тэатральны. У школе мяне называлі «артыстка», але, улічваючы складанасці са здароўем, мама падтрымала татаву ідэю, і я апынулася ў медвучальні. Адразу стала наведваць тэатральную студыю, якой кіраваў заслужаны работнік культуры Сяргей Астравумаў. Калі на Гомельскім тэлебачанні аб'явілі конкурс на дыктараў, ён параіў мне прыйсці. Было многа прыгожых маладых жанчын і дзяўчат. Выбралі мяне.

Масква і нацыянальная ідэя

Хоць я ўсё жыццё пражыла ў горадзе, але самыя дзіцячыя гады (тое ж ваеннае ліхалецце) правяла сярод вясковых людзей і мае назіранкі за гэтымі людзьмі пакінулі глыбокія ўражанні. Я па тых дзіцячых гадах і не здагадалася, што такое нацыянальная ідэя. Але яна ў мяне паціху спела. Крышку «дапамагла» Масква. Калі я ездзіла на запісы, імкнулася падаваць нашу краіну на беларускай мове. Памятаю, калі прадстаўляла Беларусь у Кіеве на Усесаюзным фестывалі тэлевізійных фільмаў, людзі, пачуўшы нашу мову, апладзіравалі стоячы. А я стаяла шчаслівая з слязьмі на вачах. На Беларускім тэлебачанні, нават у Гомелі, тады ўсе дыктары размаўлялі з экрана па-беларуску. Асабліва калі Белтэлерадыёўзначальваў Генадзь Бураўкін.

І раптам усё гэта пачало разбурацца. Я, вядома, не маўчала, гаварыла ўголас. А ў нас, як вы ведаеце, хто не пагаджаецца, той не з'імі. Грамадства падзелена, і я не на тым баку апынулася.

Фантастычны лёс Зінаіды Бандарэнка

Такой яе запамінала нацыя.

Ідуць працоўныя Ленінскага раёну сталіцы... Зінаіда Бандарэнка і Уладзімір Шаліхін вядуць рэпартаж з першамайскай дэманстрацыі.

Былыя дыктары ў гасцях.

Цяперашняе дзяржаўнае тэлебачанне мне нецікавае. Вельмі спачуваю сённяшнім вядоўцам — яны закладнікі рэжыму. І тая бездухоўнасць, пошласць, гвалтоўнасць, што пануюць на так званых беларускіх каналах, адштурхнулі нашага глядача. Большая частка насельніцтва глядзіць вымушана, бо не мае выба-

ру, глядзіць і крытыкуе — гэта я ведаю дакладна.

Сям'я і мары

Наперадзе лета. Шчыра кажучы, мару адпачыць, бо мінулая зіма была напружаная. Былі невялікія праблемы і з здароўем. Для мяне лета — гэта лецішча, клопат пра

Гомельскае тэлебачанне, 1960 год.

Так гэта выглядала доўгія гады.

Сын — страта, якая ніколі не перабаліць.

кветкі, пра мае любімыя ружы. Мая сям'я цяпер складаецца з трох чалавек: я, сын і муж. Старэйшага, Сашу, мы згубілі ў 42-гадовым узросце, адмовіла сэрца.

цавала на тэлевізіі, пазнавалі больш. Надаралася і падыходзілі, гутарылі. Пра што? Ды пра самае рознае. Пра тое ж самае тэлебачанне. Яно тады было зусім іншае. Мы ж былі асветнікамі.

Мы былі асветнікамі

Пазнаюць! Але даўней, як пра-

Уладзімір Содаль

Мазырскае барока

Барочныя кляштары і стаянка першабытнага чалавека, старыя дубровы і высачэзныя горы, на якія ледзьве караскаюцца па серпанціне машыны. Скрыгалаў—Слабада—Мазыр—Барбароў—Калінкавічы—Юравічы.

Тут — легендарныя мясціны баёў за нашу незалежнасць беларускага генерала Булак-Балаховіча. Тут — край магутнай прамысловасці і нескранутай прыроды. Тут, сярод старога сасонніку, рагтам можна трапіць у зарасці жоўтых рададэндранаў, што ў траўні дурманяць водарам кветкавага шумавіння. А можна ўбіцца і ў маршчыністы акацыі, за якімі не ўбачыш ужо і лесу. Гэта Мазыршчына. Раскошны ў сваёй прыродзе і гісторыі край. Сама лепей тут у маі.

Пераехаўшы праз Прыпяць, можна ехаць па любой дарозе, усё адно заедзеш у Мазыр. Стоячы на якой з тутэйшых гораў, глядзячы на неахопны позірк пшырачэзны разлог прыпяцкае даліны, язык не павернецца назваць характэрна нашага краю «сціплым».

Мястэчка святога Макарыя

Першае мястэчка на паўднёвым беразе — старажытны Скрыгалаў з яго кантрастамі паміж старым мястэчкам і новым аграгарадком. Стары драўляны Скрыгалаў з вузенькімі і выгінастымі вуліцамі, вялізарнымі дрэвамі і старадаўнім панскім паркам захоўвае непаўторную абаяльнасць.

У гісторыю Скрыгалаў увайшоў у 1497 годзе. Тут татары забілі мітрапаліта Макарыя, які са сваёй рэзідэнцыяй у Вільні вырашыў з'ездзіць у Кіеў. Крымчакі адсеклі яму галаву і ступню проста перад алтаром падчас літургіі. Цела мітрапаліта спачыла ў кіеўскай Сафіі. Пры ім былі розныя цуды. Да сёння ў Скрыгалаве захавалася капліца, узведзеная з нагоды 400-годдзя той драмы. Штогод пілігрымы прыязджаюць у гэтае мястэчка 14 мая на ўрачыстасці. Праўда, царква ў гонар святога Макарыя стаіць пераробленай з калгаснага клубу, які ў свой час перарабілі з царквы. Дарэчы, пры жыцці Макарыя меў мянушку Чорт...

А на дне Прыпяці, тут, пад Скрыгалавам, іржавее першы савецкі карабель, патолены яшчэ ў 1919-м байцамі Пінскае флатыліі ў першым жа баі з большавікамі.

Горад з унікальным ландшафтам

Праз вёскі Слабада і Каменка едзем да Мазыра. Маляўнічыя ўзгоркі хвалямі сыходзяць у неба. На Мазыршчыне — не самыя высокія горы, але самыя глыбокія яры. Схілы над Прыпяцю месцамі надзвычай стромыя, уздыбленыя над вадою аж на 70 метраў!

Варта зазірнуць у Казенкі, дзе нядаўна адкрылі музей старога вясковага побыту. На вялікім двары сабрана больш за сто старадаўніх прыладаў працы. Некаторыя з іх зусім унікальныя. Тут дзеіць таксама выстава Мікалая Старавойта, сляннага скрыпнічнага майстра з вёскі За-

водны Востраў.

Яшчэ адзін музей ёсць у вёсцы Гурыны, што цяпер аграгарадок Крывічы. Мазырская раённая карцінная галерэя, гучна званая ніяк інакш, як «Палеская Трацякоўская галерэя», мае ў сваёй калекцыі палотны класікаў Бараноўскага, Гоманава, Савіцкага, Малішэўскага, Ціханова.

Мазыр абсалютна не падобны на іншыя беларускія гарады. Сюды можна ездзіць, каб маляваць. Пабарочнаму шматвобразны, ён проста просіцца на палатно!

Тут ёсць і глухія завулкі між яроў, дзе, здаецца, нічога не змянілася за апошнія гадоў дзвесце, а нават проста, як аловак, трамвайны шлях знікае ў прамоне вялікай нафты і вялікіх грошай. Грошы тут заўважныя: бары, бильярдныя клубы, рэстараны не адрозніш ад мінскіх.

Панарама з замку

Ёсць тут і ўласны стары тэатр, 1932 году пабудовы. Мазырскі драматычны імя Мележа — будынак у духу каланіяльнага канструктывізму. Так, Мазыр за Сталіным, ад 1938 па 1954 г., быў абласным цэнтрам. Адпаведна, апроч палацаў для чынавенства, у духу савецкага неампіру тут засталіся Універсітэт, Музей і Тэатр.

Упершыню Мазыр згадваецца ў 1155 г. у Іпацьеўскім летапісе. Гэты, хіба адзіны з усіх беларускіх гарадоў, захапілі манголы ў 1241 г. А ў 1508 г. Мазыр спаляліла маскоўскае нашэсце на чале з ваяводам Аўчынам-Целяпнёвым-Абаленскім.

Стоячы над археалагічным раскопам на Спаскай гары, глядзячы на гару людскіх касцей, міжволі бачыш карціну крывавае сярэдзіны XVII стагоддзя. У 1648 годзе Мазыр захапілі казакі. Хмяльніцкі марыў уключыць Падняпроўе і Па-

Барочны фасад Свята-Міхайлаўскай царквы ў Мазыры.

СВЯТЫ ХАВЕР'ЮК

лессе ва ўкраінскую дзяржаву. На вызваленне гораду скіраваўся гетман Януш Радзівіл...

На замкавай гары былі пахаваныя і казакі, і іх ахвяры... А на магілах аб'яднанне «Мазырдрэў» пабудавала пацешны дзіцячы замак як рэкламу сваёй прадукцыі — з круглых, як аловачкі, бярвенцаў. Крыты

дэкаратыўным руберойдам «замак» выглядае камічна, але з яго «вежаў» раскрываецца цудоўная панарама гораду, прыпяцкіх выдмаў і недалёкіх Калінкавіч.

І пробашч, як святы Язэп

Сведкамі часоў казаччыны ста-

яць муры колішняга бернардынскага кляштару, у касцёле якога ад 1865 г. — праваслаўны Свята-Мікалаеўскі сабор. Вытанчаная пластыка барока кажа сама за сябе. Нібы ветразі, выгінаюцца муры яго фасаду, разбягаюцца шыхтом пілястраў ды вокнаў. Гэта найбольшая архітэктурная рэліквія Мазыра. На жаль, не ацалелі фарны касцёл Ушэсця Божай Маці.

Насупраць барочнага сабору стаіць дом-камуна ў стылі канструктывізму... А далей сплятаюцца забудаваныя драўлянымі хатамі вулічкі, безумоўна, вартыя трапіць у Спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў.

Пад Мазыром знойдзены найбуйнейшыя у Еўропе радовішчы солі. На нафтаперапрацоўчым заводзе вырабляюць бензін, нафтабітумы, парафін, серу... Але ў самім горадзе не чуваць аніякіх хімаў.

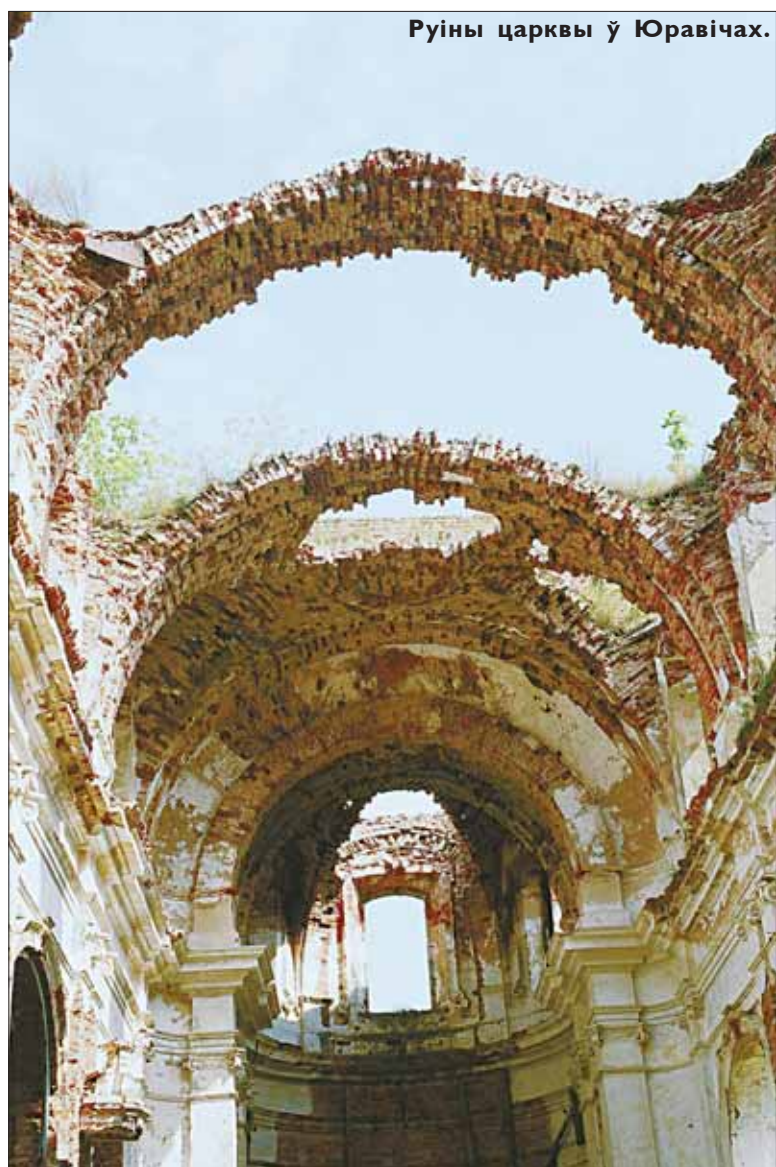
Разбудаваўся і славуці «Мазырдрэў», які цяпер на пад'ёме. Гэта бачна і па тым, колькі намаганняў прадпрыемства прыклала, каб пнявечыць старасвецкі кляштар цыстэрцыянаў на Кімбараўцы. Некалі, у 1711 годзе, тут, у Анельскай даліне, між сакавітых смарагдавых паплавоў, пры гаючых крыніцах, пад аховаю горнага лесу, паўстала святыня. Большавікі ў 1928 годзе прыстасавалі яе пад фабрыку. Зруйнавалі тут усё, што толькі можна: фрэскі і скульптуры, мураваную браму з барочным франтонам, манументальную вежу. Часы савецкага вандалізму прамінулі... Але не на «Мазырдрэве»! Літаральна два гады таму раскошны барочны фасад касцёлу цыстэрцыянаў з рэштакі магутных вежаў і элігантным бабінцам-банбаньеркаю пры ўваходзе быў па-хамску забудаваны плотам з сілікатнае цэглы...

З другога боку дарогі захаваўся яшчэ адзін шыкоўны помнік — касцёл цыстэрцыянак. Адрэстаўраваны, ён стаіць над самай Прыпяцю і глядзіцца ў воды ракі. Цяперашні пробашч парафіі а. Тадэвуш Волас і сёння, як Святы Язэп, шчыруе тут цяслярным рыштункам.

Прыпяць называюць беларускай Амазонкай.

ФОТОУЧЭДАНІЕ

Руіны царквы ў Юравічах.

Дарога на Барбараў

Дарога на Барбараў бяжыць праз яры-даліны. Хто не ездзіў ёю — той не бачыў Мазыршчыны.

Мястэчка Барбараў у маляўнічых сутаках Прыпяці і Салакучы — адно з самых старажытных у Беларусі. Некалі тут быў вялікі замак легендарнага рыцара Ярэмы Вішнявецкага. Пазней ён на доўгія часы стаў сядзібаю Аскеркаў. За расійскім часам маёнтак набыў Ігнат Горват. У палацы тут, акрамя бібліятэкі і архіву, знаходзілася багатая калекцыя жывапісу з карцінамі Рэмбранта і Рубенса, Лампі, Бачаралі, а таксама Ваньковіча, Дамеля, Сухадольскага. Усё вывезлі ў Расію і Польшчу...

На стромым беразе Прыпяці засталіся рэшткі парку. А ад палацу няма і знаку. Затое ацалеў былы замаквы роў часоў Вішнявецкага, праз які вядзе арачны мост.

Галоўная аляя парку пралягала на высокім беразе. Адсюль бачыліся рэшткі замку Аскеркаў у Юравічах. І сёння, у поўнай цішы, можна палобаватца краявідамі. Юравічы і цяпер відаць з выгбы. Але, каб даехаць да іх, трэба вярнуцца праз

Мазыр і Калінкавічы.

Мост праз Прыпяць — найбольшы ў Беларусі. Нават у самы сквар тут дзьме ветрык. Нездарма Прыпяць называюць беларускай Амазонкаю.

Тут найдаўней жыве чалавек

Калінкавічы — яшчэ адзін райцэнтр — упершыню згадваюцца ў хроніках Вялікага Княства Літоўскага ў 1560 г. Да Калінкавіцкага раёну належаць і Юравічы, абсалютна ўнікальнае месца не толькі для Беларусі. Памятаеце, у Івана Мележа: «Калі праехалі рудую грэбельку над вадавіцкім балотам, шлях пачаў паволі ўздымацца, і неўзабаве не так ужо і далёка забялела юравіцкая царкваўка. Цэркваўка гэта, як звычайна, абудзіла ў Ганне чулую, бесклапотную згадку пра маленства...»

Царква, спуск з юравіцкай гары, якая здавалася высачэзнай, страшотнай, радасць, што нарэшце спуціліся...»

І сёння тут усё тое самае, адно што грэбелька ператварылася ў асфальтавую шашу. У маі ў бела-

жовым шумавінні садоў тугэйшыя горы здаюцца гіганцкімі букетамі. І на самай гары бялее храм — былы езуіцкі кляштар з саборам.

Некалі тут перахоўваўся цудоўнейшы абраз Маці Божай Юравіцкай, што цяпер знаходзіцца ў касцёле святой Барбары ў Кракаве. Тое, што засталося ад некалі велічнага санктуарыю, мясцовыя ўлады перадалі Тураўскай праваслаўнай епархіі. І цяпер тут дзеіць манастыр. Ёсць і копія іконы Маці Божай у капліцы.

Можна ў Юравічах спрачацца шмат пра што: пра вышыню гары ці шырыню ракі, але не выпадае спрачацца, што акурат тут, на гары над паплавамі, знойдзена самая ранняя стаянка чалавека ў Беларусі. Ёй 26 тысяч гадоў. Тут знойдзены цэлыя могілкі мамантаў, якіх елі нашы продкі. Пазалетась тут знайшлі фрагменты слупкіх паясоў, летась — падмуркі старажытнага храму, папярэдніка барочнага сабору, нешта знойдуць і сёлета — раскопкі можна паказаць дзецям.

Тут мае паўстаць назіральная пляцоўка і археалагічны музей. На краі Герадотавага мора.

Сяргей Харэўскі

Людзі жывуць у Юравічах 26 тысяч гадоў. На фота — парэшткі з'едзеных імі мамантаў.

Справа: трэшавы драўляны помнік дружбе народаў у Мазыры.

НОВЫЯ КНІГІ, ДАСЛАНЫЯ Ў РЭДАКЦЫЮ

Дзіцячая кніга Вольскага

Дзіцячыя паэты таксама могуць быць пра-рокамі. Не толькі Уладзімір Дубоўка рад-камі «У ветры дзікім не загінеш, чарнобы-лем не зарасцеш» прадбачыў далёкую бу-дучыню. Артур Вольскі, класік дзіцячай літаратуры, таксама прарочыў масавы псіхоз, які на пачатку XXI стагоддзя ахапіў увесь свет: птушыны грып. Мяркуйце самі:

Пайшла курыца ў аптэку,
Закрывала:
— Ку-ка-рэ-ку!
Ці ангіна,
а ці грып — пеўнік мой
зусім ахрып.
(«Курыцы ў аптэцы»)

Але дарослыя жарты ўбок. Калі вам у дзяцінстве куплялі кнігу, дык прыблізна кожная дзiesiąтая была па-беларуску, і з гэ-тых кніг прыблізна ў кожнай другой, мусіць, прысутнічалі вершы або п'есы Артура Вольскага. Хто з нас не памятае пра мухалова і мухалоўку, якія «ловяць мух і мушак лоўка», пра паласатага коніка зебру, пра пана Глінскага-Папялінскага.

Вольскі Артур. Выйшаў зайчык пагуляць. — Мінск: «Радыеёла Плюс», 2009

У кнізе дзіцячых вершыкаў «Выйшаў зайчык пагуляць» Артура Вольскага сабраныя вершы апошніх гадоў творчасці, а таксама выбарка даўнейшых твораў: аб жывёлах, аб беларускіх святах, аб старажытным гербе «Пагоня».

Свабода, джынс і рок-н-рол

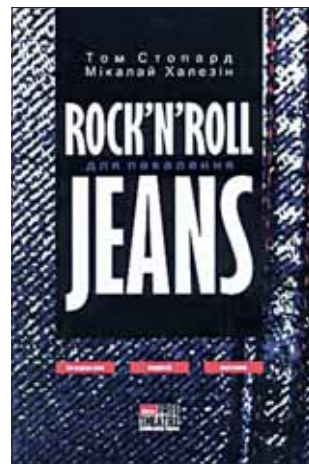
«...Лех Валенса быў jeans... І Даніель

Альбрэхскі — jeans... І Ян Павал II — jeans...І Чарлі Чаплін jeans. Курт Кобэйн быў jeans. Падазраю, што і Мікі Маўс — jeans...».

Вядомы брытанскі драматург Том Стопард і рэжысёр беларускага «Свабоднага тэатру» Мікалай Халезін выдалі свае воля-любныя п'есы пад адной джынсавай вок-ладкай.

У кнігу ўвайшлі п'еса Тома Стопарда «Рок-н-рол» (пра падзеі Пражскай вясны 1968 году), а таксама працы Мікалая Халезіна «Пакаленне Jeans» і «Спасціжэнне каханьня» (у суаўтарстве з Наталляй Калядой). Чырвонай ніткай праз усе п'есы — тэма свабоды, вонкавай і ўнутранай, а так-сама спробы наладзіць людскія стасункі ва ўмовах таталітарнага грамадства. Хіба вы-нікам намаганняў аўтараў падаць лёс цэлага пакалення ёсць споведзь прыватнага чала-века.

Прэм'ера мнаспектаклю «Пакаленне Jeans» адбылася ў «Свабодным тэатры» ў 2006 годзе: тады ў тэатральным аглядзе брытанскай газеты The Guardian спектакль дастаў найвышэйшы бал. У «Пакаленні» галоўны герой апавядае пра паўпадполь-ны гандаль замежнымі кружэлкамі ў Мінску 1980-х і потым перакідваецца на

Rock'n'Roll для пакалення Jeans. П'есы Тома Стопарда і Мікалая Халезіна ў перакладах. Мінск: Выдавецтва «Свабоднага тэатру», 2009—263с. 1000 ас.

апісанне пра адсідку «на сутках» за ўдзел у палітычнай акцыі ўжо ў цяперашняй Бе-ларусі.

Кожная п'еса выкладзеная на трох мо-вах: беларускай, ангельскай і расійскай — выбірай любую або любую. Пасля чытай і стаў спектаклі як Халезін, стаў лепей за Халезіна — свабода!

Прадмову да кнігі напісаў Вацлаў Гавал.
Лявон К

Бярозаўская Картузія

Картэзіянскі ордэн лічыцца самым закрытым і элітарным з усіх манаскіх ордэнаў Касцёлу. Пра адзіны ў Вялікім Княстве кляштар картузаў піша **Алег Дзярновіч**.

Такога процістаўлення каталіцкай і расійскай праваслаўнай традыцыі яшчэ не бачыў. Падчас адной навуковай канферэнцыі нам паказалі два фільмы: дакументальную стужку нямецкага рэжысёра Філіпа Гронінга «Вялікае маўчання» і драму расійскага рэжысёра Паўла Лунгіна «Востраў».

Філіп Гронінг здымаў свой фільм у казанца прыгожых французскіх Альпах у Grande Chartreuse — кляштары картэзіянцаў (інакш, картузаў), адкуль і пачалося развіццё гэтага аскетычнага манаскага закону. У 1984 г. нямецкі рэжысёр накіраваў у Картэзіянскі ордэн ліст з просьбай дазволіць яму зрабіць дакументальны фільм пра іх. Манахі адказалі, што возьмуць час падумаць і самі звернуцца да Гронінга. Паведамленне, што яны гатовыя, паступіла з Ордэну праз 16 гадоў. Рэжысёр сам, без асістэнтаў і каманды, пражыў шэсць месяцаў у кляштары, здымаючы штотдзённыя малітвы, працы, рытуалы і рэдкія выправы манахаў за мury. За кадрам няма музыкі і галасоў — толькі гукі кляштару, насельнікі якога далі зарок маўчання. Тое, што застаецца, агаломшвае —

Казімір Леў Сапега

1609—1956. Чацвёрты сын канцлера ВКЛ Льва Сапегі. Вучыўся ў Віленскай акадэміі, езуіцкім калегіуме ў Мюнхене, Інгальштацкім, Лёвенскім, Балонскім універсітэтах. Ведаў сем моваў. Абіраўся паслом на соймы, дэпутатам Трыбуналу ВКЛ. З 1645 — падканцлер ВКЛ. Староста Гарадзенскі, Слонімска, Рагачоўскі.

толькі час, месца і святло. У Вялікім Маўчанняні распускаецца мяжа паміж экранам і глядачамі.

«Востраў» уяўляе сабой прыпавесць, якая не прэтэндуе на гістарычную адпаведнасць. У фільме змешчана немагчымае ў жыцці, дзе бажаволак — чалавек, які добраахвотна адмовіўся ад свайго розуму — застаецца такім ва ўсіх сваіх праявах і не спускаецца да тлумачэнняў. Такім чынам, гэта зусім іншы духоўны досвед. Прысутны на праглядзе даследчык гісторыі Праваслаўнай і Пратэстанцкай Цэркваў у Рэчы Паспалітай, прафесар Маскоўскага ўніверсітэту Міхаіл Дзмітрыеў зазначаў, што з пункту гледжання праваслаўнага расіяніна, не можа ўявіць спірытуальны досвед картузаў — гэтыя фантастычныя краявіды вакол, гэтае багацце (гістарычнае) кляштару ды даволі разнастайнае ежа зусім, на яго думку, не вяжуча з судакрананнем да трансцэндэнтнага. Беднасць, матэрыяльныя абмежаванні, фізічныя ды маральныя пакуты — менавіта з гэтымі якасцямі, паводле Дзмітрыева, асацыюецца пустэльніцтва.

Протыстаўленне ў такі спосаб каталіцкай і расійскай праваслаўнай традыцыі выклікае сумнеў, бо не пакідае месца для ўласна рэлігійнага пошуку, прывязваючы сакральнае да матэрыяльнага. Але прагляд фільму пра картузаў, дыскусія вакол духоўных практык абудзілі мае ўспаміны пра раскопкі 1989—1990 гадоў у беларускай Картуз-Бярозе, дзе сапраўды была выяўленая высокая матэрыяльная культура, а таксама зноў прымусілі звярнуцца да асобы фундатара палескага кляштару.

Брацтва маўчальнікаў

Ордэн картузаў — самае закрытае манаскае брацтва ў Католіцкай Цэркве. Іх Статут патрабуе зарокаў самотнасці і маўчання, заняткаў духоўным удасканаленнем і фізічнай працай, істотных абмежаванняў у ежы. Натхнёныя досведам бацькоў-пустэльнікаў, картузы сінтэзавалі пустэльніцтва і жыццё ў грамадстве, злучыўшы перавагі абодвух гэтых шляхоў і змякчыўшы суровасць аб-

салотнай адзіноты супольным укладам.

Першы прыстанак картузаў быў заснаваны Святым Брунам Кельнскім у 1084 г. у Шартрэзскіх гарах (французскія Альпы) паблізу Грэнобля. Назва Ордэну паходзіць ад назову першага кляштару — Вялікая Шартрэза, а лацінай — Cartusia (Картузія). Там жа праз 900 гадоў здымаў фільм Філіп Гронінг. Ордэн існаваў напачатку толькі ў Францыі, але з канца XII па канец XIV ст. кляштары картузаў пашырыліся ад Ірландыі і да Польшчы. Пікам развіцця Ордэну стаў канец XVI ст., калі ў свеце налічвалася 196 кляштароў.

За 900 гадоў гісторыі Ордэну, іх лад жыцця практычна не змяніўся. Строгасць рэгулаў зрабіла Ордэн картузаў нешматлікім і элітарным. Гледзячы на сучаснае жыццё манахаў, можна ўявіць, як гэтая закрытая грамада існавала некалькі стагоддзяў у Бярозе-Картузскай.

Манахі ніколі не пакідаюць ваколіцаў свайго кляштару і не ўдзельнічаюць у ніякім служэнні. Аснову духоўнасці картузаў складаюць поўны сыход ад свету, сузіральнае жыццё ў маўчання, адзіноце, суровы аскетызм і сталае малітоўнае служэнне. Але духоўная свабода застаецца неад'емным прынцыпам супольнасці картузаў. Рэгулы Ордэну вызначаюць толькі некалькі абавязковых малітваў і духоўных практыкаванняў. Усе іншыя неабходныя сродкі дзеля ўдасканалення манаха можа аб-

раць сам.

Кандыдату ў манахі-картэзіянцы (а гэта можа быць каталік ва ўзросце 20—45 гадоў) неабходна мець належную адукацыю, музычны слых і голас, каб выконваць грыгарыянскія харалы, і ў дастатковай ступені ведаць лаціну.

Адзіная таямніца — рэцэпт лікёру

Картузы займаюцца рамёствамі, а па сваім адукацыйным статусе яны стаяць вышэй за ордэны манахаў-жабракоў. Картузы славяцца дабрачыннымасцю, а сусветную вядомасць атрымаў іх эліксір даўгалецця, з'яўляецца адзінай таямніцай Ордэну.

Кожная келля (эрэм) сучаснага картэзіянскага кляштару складаецца з жыллага пакоя, дзе манах моліцца, спіць і есць, асобнага садзіка, майстэрні і прыбіральні. Усе келлі маюць выхад у супольную галерэю, злучаную з касцёлам. Картузы шмат працуюць фізічна і інтэлектуальна. Набажэнства ў іх займае значную частку дні і ночы. Картузы не ўжываюць мяса нават у выпадку хваробы, а раз на тыдзень маюць пост, харчуючыся толькі хлебам і вадой. Дарэчы, супольнага памяшкання для трапезы манахі не маюць, кожны есць у сваёй келлі. На працягу вялікай часткі году манахі-пустэльнікі харчуюцца раз на дзень, атрымаваючы ежу праз асобнае аkenца ў галерэі. Гэтая адтуліна ў сцяне мае два павароты — каб ні з кім не

сустрэцца.

Картузы найстражэйшым чынам выконваюць зарок маўчання, аднак падчас штотдзённага «спатыменту» — энергічнага трохці чатырохгадзіннага шпацыру — браты вольна гутараць міжсобку.

Казімір Леў Сапега

Кляштар у Бярозе быў адзіным прытулкам картэзіянцаў у Вялікім Княстве Літоўскім. Ключавую ролю ў яго заснаванні сыграў Казімір Леў Сапега. Па сваім браце Яну Станіславу Казімір Леў атрымаў вялікую фамільную маёмасць у Берасцейскім ваяводстве, якая і стала ядром велізарнай латыфундыі з цэнтрам у Ружанах. Сярод гэтых маёмасцяў была і Бяроза.

Багацце дазволіла раскрыцца Сапегавай схільнасці да мецэнатства. Ён пачоў фундаваць касцёлы ў Сяміцічах, Дзятлаве, Ружанах, Наваградку, Горках, Бешанковічах, Брэсце, кляштары ў Сапегжыне, Наваградку і Слоніме, а таксама больш як дваццаць уніяцкіх цэркваў. 63 тысячы талераў выдаткаваў ён на срэбную труну Язафата Кунцэвіча. Заснаваў капэлу і выдатную бібліятэку ў Ружанах, перададзеную пазней Віленскай Акадэміі. Для тае ж Акадэміі Сапега фундаваў у 1641 г. кафедры кананічнага і цывільнага права.

Не да канца ясным застаецца пытанне, чаму падканцлер ВКЛ запрасіў асесці на прыналежных яму землях менавіта картузаў. Казімір Леў мог пазнаёміцца з картузамі падчас сваіх падарожжаў па Еўропе — тады Ордэн перажываў новы ўздым у перыяд пасля Рэфармацыі.

Ліставанне Казіміра Льва Сапегі з кіраўніцтвам Ордэну доўжылася тры гады, і ў чэрвені 1648 г. закладны камень новага кляштару быў пакладзены папскім нунцыем Янам дэ Тарэсам у прысутнасці многіх прадстаўнікоў роду Сапегі. Казімір Леў выдаткаваў дзевяць тысяч злотых на пабудову святыні і, для пачатку, шасці келляў. Сапега перадаў новаму кляштару шэраг сваіх уладанняў: само мястэчка Бяроза з ваколіцамі, дзве вёскі ў Слонімскай павеце — Мілейкі і Замасцянку, мястэчка Бусыя. Гэты фундуш быў адным з самых значных у ВКЛ на той час.

У адрозненне ад большасці тагачасных кляштароў, што будаваліся ў гарадах, кляштар картузаў у Бярозе быў заснаваны ў мясцовасці з містычнай аўрай — верылі ў цудоўнае з'яўленне тут драўлянага крыжа з выявай распятага Хрыста. У выніку Картузія ў Бярозе атрымала адпаведную назву — Святога Крыжа.

Фундатар не дачакаўся заканчэння будоўлі, бо 19 студзеня 1656 г. памёр у Брэсце. Але і ў тастаменце адпасаў значныя сродкі на Бярозаўскую Картузію. Парэшткі Казіміра Льва былі пахаваныя ў Картузіі, у паўднёвай сцяне храму, як завяшчаў фундатар. Для Сапегі ў Чарэйска-Ружанскай лініі кляштар у Бярозе стаў родавым некропалем. Гэтыя магілы знаходзіліся там да 1866 г., пакуль з зачынення расійскімі ўладамі кляштару не былі перанесены на мясцовыя могілкі. Паступова, адна за адной, сталі знікаць і пабудовы Бярозаўскай Картузіі, што на той час была «ўсходняй мяжой» картэзіянскага свету.

З кляштарнай цэргляжычэза царом збудавалі казармы для расійскага войска. А за часам міжваеннай Польшчы ў тых казармах месціўся вядомы канцлагер, у якім перабывалі ўсе змагары за нацыянальныя правы беларусаў. Памяць пра брацтва картузаў зацёрлася. Толькі велічныя руіны нагадваюць туг пра дзіўны ордэн сузіральнікаў свету.

Беларускі цуд у Нью-Ёркскай публічнай бібліятэцы

У час, калі па ўсёй Амерыцы скарачаюцца бюджэты ды ашчаджаюць на пажарных і паліцэйскіх, сапраўдным маленькім цудам выглядае пастанова стварыць, апрацаваць і каталагізаваць збор беларускіх архіваў у Нью-Ёркскай публічнай бібліятэцы — першы з усіх славянскіх збораў.

Збор архіву толькі распачаты, але ўжо раз можна вылучыць найбольшыя серыі.

Першая — гэта паперы ўласна БІНІМу: багатая карэспандэнцыя, навуковыя артыкулы, манускрыпты (Алеся Салаўя, Мася Сядніёва, Янкi Юхнаўіч), рукапісныя кнігі часоў лагераў DP, кнігі з аўтаграфамі, публікацыі ў замежных мовах.

Другая — архівы БНР, пратаколы паседжанняў, Статуты Рады розных гадоў, папе-

ры з архіву Янкi Чарапука-Змагара, фінансавыя справы Рады.

Наступныя серыі — архівы газетаў «Бацькаўшчына» і «Беларусь», асабістыя архівы Антона Адамовіча, Юркi Віцбіча, Аўгена Кавалеўскага.

Асобна варта адзначыць збор значкоў, медалёў (БНР і БЦР), марак, пячатка арганізацыяў, паштовых карткаў, календароў. Перлінамі беларускі ў бібліятэцы стануць два рукапісы: Янкi Купалы «Безназоўнае» і Уладзіміра Жылікі «Тастамент».

Падчас апрацоўкі архіву асобныя цікавыя знаходкі будуць публікавацца. Часопіс ARCHE ўжо выдрукаваў «Нецэнзурныя прыказкі і прымаўкі» Адама Варлыгі (ARCHE №12 за 2008 г.) і невядомы абразок

Наталлі Арсенневай «Пралог у будучыню», а на старонках «Запісаў БІНІМу» ад наступнага нумару з'явіцца адмысловая музейная руб-

рыка, дзе будуць змяшчацца выявы медалёў, значкоў, неажыццяўленыя праекты марак, фотаздымкі.

Спробы перадаваць матэрыялы ў Беларусь поспеху не мелі. Канфіскаваныя асобнікі, прыкладам, кнігі Юркi Віцбіча «Антыбальшавіцкія паўстанні і партызанская барацьба ў Беларусі» яшчэ можна аднавіць, зрабіўшы перавыданне, а вось архіўныя дакументы ў гэтым плане безабаронныя.

У Публічнай бібліятэцы ж ёсць гарантыя, што яны будуць захоўвацца столькі, колькі будзе існаваць сама бібліятэка (а ёй ужо болей за сто гадоў), і што дакументы будуць выдавацца лобому зацікаўленаму.

Лявон Юрэвіч, Нью-Ёрк

«Ляпіс Трубяцкі» едзе на Be2gether

Названыя першыя ўдзельнікі фестывалю Be2gether, які сёлета ў трэці раз пройдзе ў Нарвілішках, за некалькі метраў ад беларускай мяжы. Магчыма, для наведнікаў з Беларусі віза будзе бясплатнай.

Гэтым разам Be2gether адбудзецца раней, чым звычайна, з 12 па 14 чэрвеня. Гаспадар свята, бізнэсвец Гердыюс Клімківічус, кажа, што «каманда арганізатараў таксама хацела б летам адпачыць». Дый першы месяц лета арганізатары палічылі зручным для актыўных людзей і моладзі, якая раз'язджаецца на ўсё лета.

Названыя першыя ўдзельнікі «Be2gether»: эмігранцкае кабарэ «Gogol Bordello», легендарны брытанскі дует «Touch and Go», а таксама шведы «Clawfinger».

Дакладна вядома, што на фестываль прыедуць рок-каралі 2008 году — «Ляпіс Трубяцкі».

Прапановы стварыць на фестывалі Be2gether «беларускую сцэну» пасол Літвы ў Беларусі Эдмінас Багдонас парываваў меркаваннем: «Асобная сцэна для Беларусі не патрэбная. Трэба, каб Беларусь была на агульнай Еўрапейскай сцэне!»

Хоць фестываль пройдзе за 50 метраў ад беларускай мяжы пад слаганам «Музыка разбурае межы», для беларускіх наведнікаў галоўным пытаннем застаецца шэнгенская віза.

Спадар Багдонас не абяцае, але пераконвае, што гэтае пытанне вырашаецца: «Магчыма, для наведнікаў віза будзе бясплатнай. Мы стараемся, каб для грамадзян Беларусі ўезд на тэрыторыю ЕС быў як мага больш камфортным. На жаль, гэта залежыць не толькі ад нас, — кажа ён.

Сёлета афіцыйны сайт Be2gether будзе перакладзены і на беларускую мову, каб беларускім аматарам музыкі было зручней сачыць за апошнімі навінамі і падрыхтоўкай.

Алена Скоробагатава

Кліп-марафон

Найлепшае музычнае відэа, 2008 (DVD)

Хто б дадумаўся для кліпа «Крамы» зняць эпізод, дзе дзве паненкі абсмоктваюць адзін яблык?

Гэты дыск адчыняе дзверы ў таямнічы свет айчыннага музычнага сінематографу. «Кліп-марафон» — першае такога кшталту выданне ў Беларусі. Заснавальнікі падышлі да справы звышадказна: на дыск трапіла найлепшае беларускае (беларускамоўнае!) музычнае відэа за апошні дваццаць гадоў — усяго 43 відэатрэкі. Кліпы ўмоўна можна падзяліць на тры групы: гістарычнае відэа канца 80-х, гэтакія міні-дакументальныя фільмы («Рэй», «Бонда»); відэа часоў «Кліп-абоймы», калі кліпы N.R.M., «Новага неба» ды «Нейрадзюбеля» здымаліся ледзь не штомесяц; акуратныя, але ад таго маладушэўныя музычныя карцінкі, знятыя ў апошнія гады для тэлеканалу «Белсат».

За выняткам шэрагу ну зусім ужо прахадных (так скажам — звышмалабюджэтных) кліпаў «Харлі» ці «Ростры», уражанне беларускае відэа стварае пазітыўнае. Найперш за кошт безграшовай крэатыўнасці (глядзім «Ура» ці «Надзеньку»), наяўнасці нерву («Цэпеліны», «Храмы падаюць») ці проста добрага мастацкага густу («Тры Янгалы», «Абсэнт»).

Забаўна паглядзець кліпы польскіх рэжысёраў, знятых для «Белсату». Штучнасць кантэксту адчуваецца, але тая экзатычнасць дадае карцінцы вострага смаку. Хто б з беларускіх рэжысёраў дадумаўся для кліпу «Крамы» зняць эпізод, дзе дзве паненкі абсмоктваюць адзін яблык? На дыску ёсць і абсалютны рырэтэт — кліп на «Гомельскі вальс» у выкананні музыкаў «Крамы», «Палацу» і Анатоля Ярмоленкі з «Сяброў», зняты Ягорам Хрусталёвым да 10-годдзя Чарнобыльскай катастрофы. На БТ той кліп даўно ўжо быў знішчаны, але захаваўся ў прыватных архівах.

ДЫСКАГРАФІЯ Таня Кушнер

Mannequin, West Records, 2009

Трып-хоп-брыт-поп-ню-эйдж казка.

Было б дзіўна, каб жонка Віталіка Артыста выдала порцыю джазу ці запяляла хард-рок стандарты. У музычных густах Таня сыходзіцца з Віталём, і «Mannequin» можна назваць проста сайд-праектам лідэра «Без білета», які ўзяўся сыграць на ўсіх інструментах, трошкі падняў і дзе-нідзе дапамог з тэкстамі. А можа гэта жаночы вар'янт той самай групы. Пры тым сама спявачка не выглядае бляклым ценем Віталія і здольная на стварэнне такіх міні-шэдэўраў, як «Alone». Пад канец альбому (асабліва ў «My best friend») яе мяккі ненавязлівы голас пачынае зачароўваць... Шкада, што гэтая трып-хоп-брыт-поп-ню-эйдж казка першыняецца ўсяго на дзевятай кампазіцыі. Маладчувальны ў гэтай праграме аўтарскі пачатак пакуль Таня паўстае закладніцай уласных музычных прыхільнасцяў. Але калі праект — не аднаразовы выкід у атмасферу творчых эмоцый, а сур'ёзны намер даць людзям інтэлегентнай, цікавай ды пазітыўнай музыкі, то ў добры шлях. У чаканні праектаў дзяцей Артыста.

20 гадоў — 20 гітоў

БМАгруп, ГА БНФ «Адраджэньне», 2008

Дзе Шалкевіч з Мельнікавым, я вас пытаю, ZET з Deviation, «Малітва» ў выкананні Мулявіна?

Апошні (перад сыходам у войска) прадусарскі праект Франака Вячоркі не выклікае меркаванага замілавання. Трэк-ліст падобных складанак — гэта той выпадак, калі «усе песні — харшыя», бо абіраецца найлепшае з найлепшага. Але пры ўсёй павязе да манументальнасці спеваў Бартосіка і Плясанава з B:N — не месца ім у Топ-20 адраджэнскіх хітоў. Дзе Шалкевіч з Мельнікавым, я вас пытаю, ZET з Deviation ці галоўны, па сутнасці, хіт 90-х: «Малітва» ў выкананні Мулявіна? А можа варта было з загалініку дастаць «Авэ Марыю» на словы Зянона? Поўны ігнор небеларускамоўных гуртоў апраўданы канцэпцый, але хоць бы на Gods Tower не забыліся, які славіў айчынную музыку на цэлы свет па-англійску. І, урэшце, ці не да месца было пачаць з песні пра Курапаты ў выкананні «Бонды», бо «Беларусь мая» Данчыка, што адкрывае складанку сваёй лагоднасцю анік не пасуе на пачатак? Але ў кожнага свой трэк-ліст, зрэшты, і гэты так-сяк адлюстроўвае развіццё беларускай патрыятычнай музыкі. Але ці дынаміку? Бо тэматыка і спосаб падачы амаль не змяніліся з гадамі. Зрэшты, не (толькі) музыкі ў тым вінаватая. З пераадкрыццям гэтай складанкі — цудоўны напам'яць узор беларускага фолк-мадэрну — «Дарожка» і песня проста перапоўненая надзеямі і спадзевам — «Я жыў».

Бумажный рай

Вігма, 2008

Барабаншыкава з Грыбалёвай і трохі Ухцінскага.

Не зусім спачатку зразумела, што хаваецца пад гэтымі двума словамі на вокладцы. Высветляецца, што гэта зборнік песень кампазітара(?) і паэта(?) — Святаслава Пазняка ды Наталлі Лядыгінай адпаведна. На пару яны працуюць на ўмацаванне стэрэатыпу пра беларускую папулярную музыку, як з'явы чыста правінцыйнай. Чысцоткімі і пастаўленымі галасамі пяюць клоны зорак расійскага МузТВ — Вольга Вронская, Вера Карэтнікава, яшчэ нейкія невядомыя людзі, таксама ёсць Барабаншыкава з Грыбалёвай і трохі Ухцінскага.

Імяныя складанкі ў нас дазваляюць сабе выдаць хіба такія кампазітары-мегамонстры, як Лучанок ці неабякія песеннікі, як Някляеў. У сувязі з гэтым незразумела, з якой мэтай спадарства Пазняк і Лядыгіна выдалі дыск? Для сябе? Дык навошта тады было наймаць супермузыкаў Анцішына і Лютага і рабіць такі наклад? Для эпатажу? Занадта сурова у параўнанні з «Разбітым сэрцам пацана» ці «Белай страказой любові». Дзеля рэальнага поспеху? Тут ужо трэба пра паззію: «на серце скверно, не звонит телефон...но весна в микрофон поёт и всё хорошее повторяется». Будзем спадзявацца, што паўтарацца будзе сапраўды толькі харошае.

Сяргей Будкін

КОНТРАКУЛЬТУРА

Не народ для ўрану, а ўран для народу!

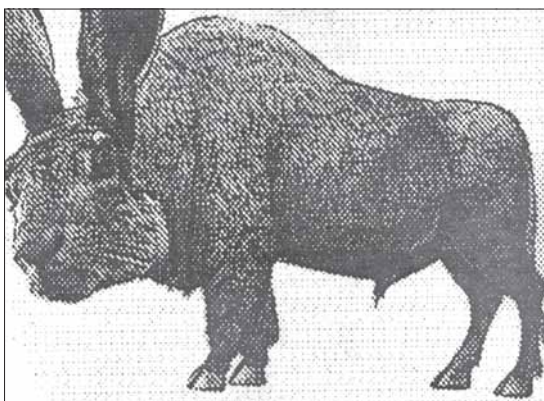
У Астраўцы будуць атамную электрастанцыю. З гэтай нагоды разам з усім паспалітым лодам цешыцца-трымфуюць і Беларуская партыя зялёных. Яны нават выдалі газетку «Мірны атам», у якой ясна адчуваецца почырк легендарных «Навінак».

У нумары — артыкул пра мутанта, зубра-беляка, які дасягае палавай спеласці праз 10 хвілін пасля нараджэння,

конкурс на найлепшы здымак атамнага «грыба» на мабільнік (прыз — «фанерная труна з кутасікамі»).

Мірнаатамаўцы прагназуюць пераўтварэнне Астраўца ў адзін з цэнтраў планеты (а-ля Новыя Васюкі). Газета прапануе назвы для станцыяў будучага астравецкага метрапалітэну: «Імя 300-годдзя паўраспаду», «Шчытавідная» (з выхадам да пітомніку мутантаў) і г.д.

Лявон К

25.04.2009 17:00 DАclub (П. Броўкі, 22)

ROCK AM SPRING

TARRACH

МУТНАЕВОКА

ГОЛАЯ МАНАШКА

ROOM 14.08

ONE DAY AFTER PEOPLE

CITIES

ADZINOTA

ДАВЕДКІ:
9229178 2597325

КВІТКІ:
15 000 - папярэдне
18 000 - у дзень канцэрту

КАНЦЭРТЫ

«Ulis» у Полацку

25 красавіка ў вялікай зале полацкага гарадскога Палацу культуры — канцэрт гурту **Ulis**. Разам з улісаўцамі выступае **Indra**.

Дударскі фэст — 2009

24 красавіка ў «Рэактары» (вул.Харужай, 29) — Дударскі фэст — 2009. Бяруць удзел: «Стары Ольса», **Testamentum Terrae**, «Расалія», **Seilidh Ceol**, «Келіх кола», **Тодар Кашкурэвіч**, **Дзяніс Сухі** і гурт «Дзівасіл». Асобная падзея фэсту: прэзентацыя першага альбома гурту **Litvintroll**. Танцавальная падтрымка: гурт «Гістрыён». Пачатак а 18-й.

Крама

16 красавіка ў «Графіці» (зав.Калініна, 16) — канцэрт «**Крамы**». Пачатак а 19-й.

Neuro Dubel

21 красавіка ў Rockhouse Cafe (вул.Няміга, 12) — вялікі сольны канцэрт **Neuro Dubel**. Пачатак а 20-й.

Вайцюшкевіч у Купалаўскім

26 красавіка а 19-й на малой сцэне Купалаўскага тэатру — сольны канцэрт **Змітра Вайцюшкевіча**.

«Стары Ольса» ў Гомелі, Оршы і Магілёве

17 красавіка канцэрт гурту «Стары Ольса» адбудзецца ў Гомелі, у гарадскім цэнтры культуры (вул. Ірынінская, 16). Пачатак а 19-й. 18 красавіка «Стары Ольса» выступіць у Оршы, у Доме культуры «Легмаш». Пачатак а 17-й. 19 красавіка

выступ гурту ў Магілёве, у клубе «Куба» (былы гатэль «Дняпро»). Пачатак а 18-й.

ІМПРЭЗЫ

Віка Трэнас у «Падземцы»

Кнігарня «Логвінаў» у галерэі «Падземка» (пр. Незалежнасці, 43) прапануе сваім чытачам **кожны чацвер з 18.00 да 19.00** набыць кнігу з рук сапраўднага беларускага літаратара. 16 красавіка — сустрэча з паэткай Вікай Трэнас.

«Рыбны дзень» у Палацы мастацтваў

25 красавіка 2009 году а 18-й у Палацы мастацтваў (вул.Казлова, 3) пройдзе акцыя «Рыбны дзень», у рамках якой адбудзецца прэзентацыя новага нумару часопісу «Тэксты», прысвечанага марской тэматыцы і краме «Рыба». У межах акцыі «Рыбны дзень» выступіць літаратары, музыкі і адбудуцца перформансы. Уваход вольны.

Ды-дзэі адраджэння

Штопятніцу на пр.Машэрава, 8 (былая вул.Варвашэні, 8) — лідэрскае курсы ды-дзэяў адраджэння. Пачатак у 18.45. Т.: (029) 765-36-92, (029) 263-50-57.

Феномены кіно

У кінаклубе «Феномены кіно» (кінатэатр «Ракета») 20 красавіка дэманструецца італьянска-французскі фільм «Сям'я», 1987 г. Рэжысёр Эторэ Скола. Пачатак а 19-й.

ВЫСТАВЫ

Велікодныя падарункі

У галерэі цэнтру народных рамёстваў «Скарбніца» (вул.Кісялёва, 40) да 20 красавіка працуе выстава, прысвечаная Вялікадню. На выставе можна ўбачыць велікодныя саламяныя яйкі, кошкі, ільняныя анёлы, рушнікі, тэматычныя паштоўкі ды шмат іншага. Уваход вольны.

Гісторыя мастацтва Ірану

У музеі гісторыі і культуры Беларусі да 11 мая працуе выстава «Гісторыя мастацтва Ірану», наведвальнікі якой здоліюць убачыць дываны і дываны-карціны ручной работы, прадметы дэкаратыўна-выяўленчага мастацтва, выкананыя ў тэхніцы інкрустацыі, эмалі, чаканкі, мазаікі. Таксама можна будзе ўбачыць іранскую мініятуру і творы жывалісу іранскага мастака Махмуда Фаршчыяна.

Колазварот

У музеі гісторыі беларускага кіно (вул.Свярдлова, 4) да 23 красавіка працуе выстава жывалісу Віктара Ціханавы «Колазварот».

Неба — адлюстраванне культуры

У абласной бібліятэцы імя Пушкіна (вул.Гікалы, 4) да 16 красавіка працуе выстава афішаў «Неба — адлюстраванне культуры».

Выставы ў Палацы мастацтва

У Палацы мастацтва (вул.Казлова, 3) да 26 красавіка працуюць выстава жывалісу М.Ліханенкі «Родная зямля», прымеркаваная да 60-годдзя мастака, і персанальная выстава Наталлі Рачкоўскай.

ТЭАТРЫ

16 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Ядвіга»
Тэатр беларускай драматургіі — «Неба ў дыя-ментах»
Тэатр оперы і балету — «Шчаўкунок»
Тэатр імя Горкага — «Анджэла і іншыя»
Музычны тэатр — «Севастопальскі вальс»

17 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Вольга»
Тэатр беларускай драматургіі — «Нязваны госьць»
Музычны тэатр — «Шклянкі вады»
Тэатр імя Горкага — «Перад заходам сонца»
Тэатр юнага глядача — «Мешчанін у дваранстве»

18 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Вечар»
Купалаўскі тэатр — «Апельсінавае віно» (Малая сцэна)
Тэатр лялек — «Жахлівы спадар Ау»
Тэатр беларускай драматургіі — «Чорны квадрат»
Музычны тэатр — «Трывалы алавяны жаўнерык»
Тэатр беларускай драматургіі — «Дамавічкі»
Музычны тэатр — «Магія любові»
Тэатр імя Горкага — «Ідэальны муж»

19 красавіка

Тэатр лялек — «Чароўная лампа Аладына»
Тэатр імя Горкага — «Бег»

20 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Ідылія»

21 красавіка

Тэатр імя Горкага — «Ніначка»
Тэатр беларускай драматургіі — «Адэль»
Тэатр оперы і балету — «Бахчысарайскі фантаз»
Музычны тэатр — «Бабскі бунт»
Тэатр юнага глядача — «Каралеўства крывых ляс-тэрак»

22 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Пінская шляхта»
Купалаўскі тэатр — «Беларусь у фантастычных апавяданнях» (Малая сцэна)
Тэатр імя Горкага — «Распуснік»
Тэатр беларускай драматургіі — «Жан і Беатрыса»
Тэатр оперы і балету — «Пахіта». «Бачанне ружы».
«Балеро»
Музычны тэатр — «Бая-дэра»

23 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Пінская шляхта»
Музычны тэатр — «Юнона і Авось»

Тэатр імя Горкага — «Неспраўдны хворы»

24 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Таполевая завая»
Купалаўскі тэатр — «Маці» (Малая сцэна)
Тэатр імя Горкага — «Валянцінаў дзень»
Тэатр беларускай драматургіі — «Палёты з анёлам»
Музычны тэатр — «Юнона і Авось»
Тэатр оперы і балету — «Набука»

25 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Сымон-музыка»
Тэатр лялек — «Прыгоды Пін-Піна»
Музычны тэатр — «Бураціна.by»
Музычны тэатр — «Дон Жуан у Севільі»
Тэатр беларускай драматургіі — «Іванаў»
Тэатр імя Горкага — «Утайманне наравістай»

26 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Афрыка»
Купалаўскі тэатр — «С.В.»
Тэатр лялек — «Пінокію»
Музычны тэатр — «Прыгоды брэменскіх музыкаў»
Музычны тэатр — «Жы-зэль»
Тэатр беларускай драматургіі — «Чарнобыльска-я малітва»
Тэатр імя Горкага — «Жаніхі»

ПРЭМ'ЕРА

Кадэт

На экраны выйшла новая стужка «Беларусьфільму» — «Кадэт». Карціна цікавая як знак зменаў, што неўпрыкмет надышлі. Піша **Андрэй Расінскі**.

Кадэт

Беларусь, 2009, каляровы, 90 хв.

Рэжысёр: Віталь Дудзін

Ролі выконваюць: Андрэй Сенькін, Руслан Чарнецкі, Паліна Сыркіна, Алэг Ткачоў, Генадзь Гарбук

Жанр: Драма паводле аповесці Анатоля Жука «Помста матылёў»

Адзнака: 5,5 з 10

У рэжысёра Віталія Дудзіна, недаацэненага нашай крытыкай, геніяльнае нюх на грамадскія запатрабаванні. Паказальна і тое, што ён здымае, і тое, як ён гэта робіць.

У часы перабудовы Дудзін паставіў выкрывальніцкі фільм «Пад небама блакітным», на пачатку 90-х адзначыўся зухаватай трэшухай «Нячысік» — з голымі бабамі і прывідамі, часы адраджэння знаменаваліся карцінаю пра Ларысу Геніюш «Птушкі без гнездаў», а спажывецка-лукашэнкаўскі бум — дзікім кічам пра «Трох жанчынаў і мужчыну».

Завязка стужкі «Кадэт»

нагадвае сталінскае кіно, што са сталёвай навязліва-насцю выпускае Нацыянальная студыя (незабыўныя «Вам заданне», «Радзіма альбо смерць»).

Пасля вайны суворавец Дзяніс Мешка едзе на адпачынак у Беларусь да дзядзькі. Але дзядзька, старшыня саўгасу, забіты, падазраюць суседа Мечыслава, які хаваецца ў лесе. Кадэт вырашае адпомсціць...

Савецка-каланіяльны сюжэт дае збой. Напачатку суворавец адмаўляецца купляць фатаграфію генералісімуса. Надалей, увогуле, высвятляецца, што кадэт — зусім не галоўны герой, і што ёсць іншыя

людзі са сваёю праўдай.

Першапачаткова, фільм называўся «Метык», у гонар сялянкіна Мечыслава, які пасля партызанкі марыць вырвацца з калгаснага раю.

А кадэт — толькі саплівы падшыванец, адурманены прапагандай. Урачыстая сцэна балю з ягоным удзелам выглядае незапланаваным здзекам.

У фільме ёсць як неймаверна добрыя сцэны, так і неймаверна дрэнныя. Гутарка беларускіх вяскоўцаў — з МХАТаўскім пранонсам, але ўсе акторы, знятыя ў карціне — беларускія.

Фільм варта пабачыць як знак.

«Белсат»: тэлепраграма на 20—26 красавіка «Белсат» — гэта незалежны беларускі спадарожнік тэлеканал

20 красавіка, панядзелак

18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
18.10 «Ранча», серыял: 24 серыя
19.00 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Хрысціянства» (спазнавальная праграма)
19.05 Тыздзень з радзіў «Свабода» (аналітычная праграма)
19.35 «Гарадоцкія валачобнікі», дак. фільм, рэж. Юрый Каліна, 2007 г., Польшча
Традыцыйны абрад «веснавага калядавання» — валачобы — захаваны ў беларускіх вёсках Падляшша. Пра абрад распавядаюць удзельніцы гурту «Распяваны Гарадоцкі». У праграме — традыцыйныя песні, гуканне вясель, «валачэнне» па хатах жыхароў Гарадоцка, гатаванне традыцыйных велікодных страваў.
19.50 Канцэрт царкоўнай музыкі, ч. 3
20.20 «Невядомая Беларусь»: «Кіпіць Няміга», дак. фільм, рэж. Уладзімір Самойлаў, 2009 г., Беларусь
Няспыннае будаўніцтва новых буйных аб'ектаў у цэнтры беларускае сталіцы за апошнія гады значна сказіла аблічча Мінску і прывяло да гвалтоўнага знішчэння помнікаў дойлідства і археалогіі. Будаўніцтва камерцыйных аб'ектаў вядуць сумнеўныя структуры — невядома як і на падставе чаго яны атрымалі дазвол на брутальнае знішчэнне гістарычных помнікаў. Хто стаіць за агідным парушэннем закону? Чаму і грамадства, і навукоўцы, і будаўнікі адхіляюць ад прыняцця найважнейшых рашэнняў, што фармуецца візітжукі Беларусі — яе сталіцу? Наш гід па Нямізе і яе праблемах — вядомы беларускі гісторык і мастацтвазнаўца Сяргей Харэўскі.
20.45 Асабісты капітал (эканамічная праграма)
21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
21.15 «Без рэтушы»: «Манастыр», рэж. Раман Васілюк, 2008 г., Польшча
Жаночы манастыр Спацьніну Багародзіцы ў Войнаве на Мазурах заснавалі ў 1995 г. Цяпер у манастыры восем сакціёр. Штогод на свята Спацьніну Багародзіцы сюды з усяй краіны прызджаюць паломнікі. Найбольшы клопат для ігуменні Ангні — будаўніцтва новага манаскага дому.
21.40 «Астэрк на алімпіядзе», рэж. Фрэдэрык Фарэстэ, Тама Лянгман, 2008 г., Францыя—Іспанія—Нямецчына.
Сюжэт трэцяга фільму цыклу, заснаванага на знакамітых коміксах Рэнэ Гастыні і Альбэра Удэрза, даволі просты. Жыхар адзінай не заваяванай рымлянамі гальскай вёскі завязвае раман з грацкаю прыноўцаю. Калі ж ён нараціце насмеліўся пабачыць яе на ўласныя вочы, аказалася, што ў яго ёсць небяспечны сутэрнік. Як атрымаць руку прыноўцы? Перамагчы на алімпіядзе! Але ж ягоны сутэрнік — прыёмны сын Цэзара — Брут...
23.40 «Элі Макбіл», тэлесерыял: IV сезон, 12 серыя
00.25 Аб'ектыў (навіны)

21 красавіка, аўторак

18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
18.10 «Элі Макбіл», тэлесерыял: IV сезон, 12 серыя
18.55 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Хрысціянства» (спазнавальная праграма)
19.00 «Астэрк на алімпіядзе», рэж. Фрэдэрык Фарэстэ, Тама Лянгман, 2008 г., Францыя—Іспанія—Нямецчына.

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
21.15 Хто ёсць кім?: Лера Сом
Лера Сом — педагог, пэдагаг, палітычная актывістка, вялікая арганізатарка, маці. Усе падкрэсліваюць здольнасць гэтай жанчыны адстойваць свае перакананні. Калегі па партыі называюць Леру Сом абліччам БНФ, у школе яна — адна з найлепшых выкладчыц беларускай мовы, удзельнікі моладзевага гурту «Цдра» мяркуюць, што яна «найлепшая пэтка — аўтарка песенных тэкстаў», хоць паміж імі і ёю — 20-гадовая розніца ва ўзросце. Яна сама сябе лічыць скрайняю нацыяналісткаю, аднак у ейнай імпульсіўнасці абсалютна няма комплексу малага народу.
21.30 Еўропа сёння: тэлечасопіс каналу «Нямецкая хваля»
22.05 Госьць «Белсату»: Павал Мажэйка размаўляе з вядомымі экспертамі ды палітыкамі на найбольш актуальныя і гарачыя тэмы
22.25 Сальда (эканамічная праграма)
22.45 «Элі Макбіл», тэлесерыял: IV сезон, 13 серыя
23.30 Кухня (музычная праграма)
00.00 Аб'ектыў (навіны)

22 красавіка, серада

18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
18.10 «Элі Макбіл», тэлесерыял: IV сезон, 13 серыя
19.00 «Юбчына», дак. фільм, рэж. Б'ёрн Рэйнгарт, 2007 г., Румынія
20.15 Асабісты капітал (эканамічная праграма)
20.30 Праект «Будучыня»: навукова-папулярны агляд тэлеканалу «Нямецкая хваля»
21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
21.15 «Без рэтушы»: «Салідарныя з Беларуссё», рэпартаж, 2009 г., Польшча
Рэпартаж зняты падчас канцэрту «Салідарныя з Беларуссё», што адбыўся ў сакавіку 2009 г. у Варшаве. На канцэрце выступілі зьяныя музыкі ды гурты з Беларусі і Польшчы.
21.35 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Хрысціянства» (спазнавальная праграма)
21.45 «Брат майго каханага», маст. фільм, рэж. Джэн Сардзі, 2008 г., Вялікабрытанія—Аўстралія
23.25 З архіву «Jazz Jambojee», «Sun Ra Arkestra», ч. I
00.00 Аб'ектыў (навіны)

23 красавіка, чацвер

18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
18.10 «Брат майго каханага», маст. фільм, рэж. Джэн Сардзі, 2008 г., Вялікабрытанія—Аўстралія
19.55 «Невядомая Беларусь»: «Дзень «Ч». Версія», дак. фільм, рэж. Леанід Міндлін, 2009 г., Беларусь, ч. I
20.30 На колах: аўтамабільны агляд тэлеканалу «Нямецкая хваля»
21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
21.15 Сальда (эканамічная праграма)
21.35 Інтэрнаўты выбіраюць
22.40 Беларусь у Польшчы
22.55 «Кансультацыя ў ружовым садзе», серыял: 3 серыя
23.40 «Кальханка» ад Сашы і Сірожы
00.00 Аб'ектыў (навіны)

24 красавіка, пятніца

18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
18.10 «Кансультацыя ў ружовым садзе», серыял: 3 серыя
18.55 Хто ёсць кім?: Лера Сом
19.10 «Чарнобыльцы», 2001 г., Польшча
Фільм да 15-годдзя выбуху атамнага рэактара ў Чарнобылі. Гэта трагедыя беспасярэдне закранула сотні тысяч людзей. Найбольшыя матэрыяльныя і маральныя страты панеслі жыхары Беларусі.
19.40 Праект «Будучыня»: навукова-папулярны агляд тэлеканалу «Нямецкая хваля»
20.05 «Без рэтушы»: «Салідарныя з Беларуссё», рэпартаж, 2009 г., Польшча
20.25 Кружэлка (сусветная музыка)
21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
21.15 Госьць «Белсату»: Павал Мажэйка размаўляе з вядомымі экспертамі ды палітыкамі на найбольш актуальныя і гарачыя тэмы
21.35 «Смерць як луста хлеба», маст. фільм, рэж. Казімеж Куц, 1994 г., Польшча
23.30 «На поўных абаротах», серыял: 5 серыя
00.00 Аб'ектыў (навіны)

25 красавіка, субота

18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
18.10 Тыздзень з радзіў «Свабода» (аналітычная праграма)
18.40 «Смех і молат», дак. фільм, рэж. Бэн Льюіс, 2005 г., Данія
20.10 На колах: аўтамабільны агляд тэлеканалу «Нямецкая хваля»
20.35 YoLife! (моладзевая праграма)
21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
21.10 Блізкая гісторыя. Іншы погляд: «Паранены», дак. фільм, рэж. Яраслаў Каменьскі, Андэжэй Панкевіч, 2005 г., Польшча
З часу В'етнамскай вайны і мінула амаль паўстагоддзя. Аднак тыя, хто перажыў ваенныя жахі, да сённяшняга дня не могуць забыць трагедыю. Адзін з іх — 58-гадовы Луіс Юркаўлянец. Ён трапіў у В'етнам 19-гадовым і цягам трох гадоў кіраваў групай снайпераў, паказваючы сябе адным з найлепшых стралкоў у в'етнамскай кампаніі. Нават праз столькі гадоў ён задае сабе пытанні: «Я страляў таму, што мусіў, ці я страляў, бо хацеў страляць? Я забіваў таму, што мусіў, ці я забіў, бо мне хацелася?..» Глятанне гучыць асабліва драматычна, калі ўлічыць, што забітых уласнымі рукамі, у тым ліку дзяцей, снайпер потым фатаграфавалі...
21.45 Суботні сеанс: «Вакол свету за восемдзесят дзён», маст. фільм, рэж. Баз Кулік, 1989 г., ЗША—Югаславія. У галоўнай ролі Пірс Броснан. 3 серыя.
Трохсерыйны прыгодніцкі фільм па матывах рамана Жуль Верна.
23.20 Еўропа сёння: тэлечасопіс каналу «Нямецкая хваля»
23.45 «Жылі-былі...», дак. фільм, рэж. Галіна Адамовіч, 2007 г., Беларусь
Яскравы аповед пра пакінутыя пасля чарнобыльскай аварыі гарады і вёскі Беларусі ды Украіны. Фільм пабудаваны на здымках з жыцця да трагедыі, знойдзеных у пакінутых кватэрах і хатах пасля сыходу людзей і радзіўнай зямлі.
00.00 Аб'ектыў (навіны)

26 красавіка, нядзеля

18.00 Прэс-экспрэс (агляд друку)
18.15 «Ранча», серыял: 25 серыя
19.05 Форум (ток-шоу): Як выйці з крывісу?
Аб'яднаньня дэмакратычнай сілы стварылі антыкрызісную праграму. На сакавіцкай нарадзе Грамадска-кансультацыйнай рады пры Адміністрацыі прэзідэнта праграму прэзентаваў адзін з яе аўтараў — былы кіраўнік Нацыянальнага банку праф. Станіслаў Багданкевіч. Аднак яшчэ да гэтай прэзентацыі ўлады скептычна ставіліся да любых ідэяў апазіцыі, хоць урад нават не мае сваёй антыкрызіснай праграмы.
19.55 «Без рэтушы»: «Белы ветразь над Прыпяццю», дак. фільм, рэж. Уладзімір Колас, 2008 г., Беларусь
21.00 Аб'ектыў (вынікі тэдня)
21.20 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Дзяржавы» (спазнавальная праграма)
3 V ст. вялікую частку тэрыторыі нашай краіны пачынаюць займаць славяны. У выніку іх змешвання з мясцовымі балцкімі плямёнамі ўзнікае беларускі этнас і культура, якую археолагі называюць банцараўскаю. Ёсць прыкметы таго, што нашыя продкі ўжо ў той час мелі пэўную форму дзяржаўнасці.
21.25 Жаўтуха (гумарыстычная праграма)
21.55 Фільматэка майстроў: «Метад», маст. фільм, рэж. Марсэль Піннейра, 2005 г., Іспанія—Францыя.
Фільм створаны паводле культавай кнігі Хордзі Гальсэрана «Метад «гронгальм».
Мадрыд. За акном гудзе шматтысячная дэманстрацыя антыгалабалістаў. Сем прэзідэнтаў на высокую пасаду ў буйной карпарацыі збіраюцца на апошні іспыт — найлепшы з іх атрымае працу. Але гэта не будзе простае сумоўе — кампанія прапрабуе іх адмысловым псіхалагічным тэстам — метадам «гронгальм». Метад прадугледжвае выкананне шэрагу заданняў, падчас якіх выяўляюцца нават самыя, уяўлялася б, нязначныя рысы характару кандыдатаў. Тэставанне вліваецца ў канфлікт, спрэчкі ды расчараванні ў адвечнай барацьбе за месца пад сонцам. Хаця ў пэўны момант здаецца, што некаторыя героі цэняць і нешта іншае — больш важнае за рух па кар'ернай лесвіцы.
00.00 Аб'ектыў (вынікі тэдня)

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

Японец, ды не японец

Увага! Гэта не мульціяшкі-ачмурашкі пра робатаў-трансформераў ці псіхічная атака «Пакемонаў». Хай сабе японская мультыплекцыя, і стыль падобны: вялікія вочы галоўных герояў і крыху змшаная пантаміма, але ўсё ж перад вамі — шчырая анімэ-шная першакрыніца, фільмы Хаяа Міядзакі. Мульцікі, ша-

лёна папулярныя ў Японіі, але адкрытыя еўрапейскім светам адно ў 2002 г. падчас Берлінскага кінафестывалю пасля трыумфу стужкі «Знесеныя зданямі».

Мульцістужка «Наш сусед Татора». Ці то лесавік, ці то гіганцкі мыш Татора бярэ дзвюх дзяўчатак у падарожжа па небе на катобусе (кот+аў-

тобус). Дзяўчаткі напярэдадні пасеялі жалуды і Татора за лічаныя імгненні росціць з іх дуб-гмах. Нараніцу, прачнуўшыся ў ложку, дзяўчаткі бачаць, што гмаха няма, але ёсць парасткі маладых дубоў, хаця іхні бацька ніякага лесавіка ў вочы не бачыў. Татора — плод фантазіі дзяўчынак, якія адно смуткуюць па маці, якая знаходзіцца ў больніцы, і таму прыдумалі для сябе казачнага героя, ці ўсё ж ён сапраўды прыходзіў уначы і потым панёс з сабой гігантычны дуб? Аўтар фільму не дае адназначна адказу. Зразумела толькі адно — сваёй дваістасцю ў дачыненні да казачнага, паралельнага свету Міядзакі вельмі дакладна вызначае месца чароўнага ў нашым свеце, маючы пазіцыю, якую словамі вельмі ўдала выражае галоўная гераіня мульціка, пацешная дзяўчынка Мэй: «Сон, ды не

сон!».
 Японскае анімэ скіраванае на больш дарослую, чым дыснеўскія і саюзмульцімаўскія стужкі, аўдыторыю. Прыўсці ў кіназалу, дзе адсоткаў 80 — дарослыя і глядзець мульцістужкі дарослага, які не з'язджаючы на ўці-пці і цюхці-мухці, распавядае праўдзіва чароўную казку,

сплятаючы дзіўныя вузельчыкі кадраў і персанажаў так, што разумеюць усе — сталыя і малыя. А яшчэ стужкі Міядзакі — непасрэды доступ да чужой, часам незразумелай, але такой чароўнай і прыцягальнай японскай культуры. Японія, ды не Японія!

Павал Касцюкевіч

Паказ фільмаў, які язык не паварочваецца назваць рэтраспектывай, адбываецца ў мінскім кінатэатры «Ракета» (Рабочы завулак, 3, праезд да ст.м. «Пралетарская»). Вось мульцістужкі, на якія вы яшчэ паспееце:

- «Порка Роса» 15 красавіка, 17:00 (пра высакароднага італьянскага свіна-пілота, за якім гоняцца фашысты).
- «Нябесны замак Лапута» 17 красавіка, 19:00 (пра дзяўчынку, уладальніцу Лятаючага Камяня на якую палююць агенты ўраду і піраты, бо ён з'яляецца ключом да таямнічага вострава Лапута).
- «Шэпт сэрца» 18 красавіка, 17:00, 19 красавіка, 19:00 (пра дзяўчынку, якая праз улюбёныя кнігі трапляе ў дзівосную краіну).
- «Вядзьмарская служба дастаўкі» 18 красавіка, 19:00, 19 красавіка, 17:00 (пра вядзьмарку-падлетка Кікі, якая, дапамагаючы людзям, адкрывае службу дастаўкі па небе).
- «Наўсікая з Даліны Вятроў» 19 красавіка, 14:30 (пра прыноўцу Наўсікаю, якая кіруе адзінай ацалелай краінай на Зямлі пасля страшнай біялагічнай катастрофы).

ЛЕВЫМ ВОКАМ

Малога не крамсаць

Цікава, як разумеюць дзеці выразы дарослых палітыкаў, кшталту фразы «пакрамсали малога». Яе сказаў у апраўданне прыпынення трансляцыі расійскіх каналаў адзін з прадстаўнікоў айчыннага палітыкуму. Фельетон **Лёліка Ушкіна**.

Малы пхнуў нагою плюшавага мішку. Гуляць не хацелася нават у хакей.

Сітуацыя была поўная жэсць. Да малога дайшлі чуткі, што яго крамсаюць на расійскіх каналах. За што — не мог зразумець хлопчык.

Ён быццам нічога антырасійскага не казаў. Пастараўся ўгадаць: мо падпісаў петыцыю за вызваленне Хадаркоўскага, квасіў з Лімонавым або разам з Каспаравым прарываў ланцугі

амону на маршы нязгодных? Быццам, не.

Трэба было тэрмінова параіцца з дарослымі.

І тут пачуўся знаёмы гук прапелера, і ў пакой уляцеў Карлсан.

— Вітаю, малы, — сказаў ён. — Давай дурэць і красці плюшкі ў фрэкэн Бок!

— Ах, Карлсан, у мяне праблема, — хлопчыку было не да жартаў. — Мяне крамсаюць на каналах кшталту РэнТВ.

Карлсан пайшоў на пасадку.

— Спакойна, толькі спакойна. Ты ж ведаеш, хто самы лепшы ў свеце эксперт па расійскай унутранай палітыцы, — заявіў мужчына ў поўным росквіце сілаў. На думку Карлсана, усё сходзіцца на тым, што фрэкэн Бок — сакрэтны рэзідэнт ФСБ: «Мы канкрэтна папалі, малы. Гэтак яна наступны

раз нам з табою палоній у цэфцелі падкладзе».

— І што мне рабіць: прасіць у бацькоў не сабаку, а прызнанне незалежнасці Паўднёвай Асеціі і Абхазіі?

— Ведаеш, што: а давай зараз да Пуціна?

Карлсан з Малым на спіне ляцелі нізка, амаль над хвалямі Балтыкі, і радары баранавіцкай РЛС не змаглі зафіксаваць парушэнне паветранай мяжы саюзнай дзяржавы.

Дзіва што Пуцін трохі ашалеў, калі ў акно яго кабінету ўляцелі без візы грамадзяне краіны заходняга блоку.

— Што за базар? — Карлсан перайшоў на расійскую мову. — У натуре, не разумею наезд на малога.

— М-м-м-м-м, дазволю падзяліцца думкай, што зараз усё вырашым, —

ВВП падняў слухаўку.

Яму яўна не хацелася псаваць адносіны з Швецыяй (краіна — адзін з лідэраў зімовых відаў спорту) напярэдадні сочынскай Алімпіяды.

— Алё, дырэкцыя РэнТВ? Што там у вас за кампанія супраць малога? Чаму вы яго крамсаеце? Патрабую не толькі не крамсаць, а наадварот, у два разы больш павялічаць яго прысутнасць у эфіры. І толькі пазітыўная падача. Зразумелі? Вось так.

Пуцін звярнуўся да гасцей.

— Усё ў ажурі. Дарэчы, Карлсан, не жадаеце рэкламаваць газетарод «Паўночная плынь»?

Карлсан узяў візітку, падхапіў малога і ўзяў курс на Стакгольм.

Назаўтра ў выпусках навінаў РэнТВ Дзмітрыя Мядзведзева паказалі ў два разы больш, чым звычайна.

Што ў яго на галаве?

Падчас суботніку Аляксандр Лукашэнка з'явіўся на публіцы ў незвычайным галаўным уборы. У ім ён дэманстравана даваў інтэрв'ю журналістам, разважаў пра беларуска-расійскія адносіны і бягучую палітычную сітуацыю.

«Каўпакі такія некалі Вячаслаў Зайцаў рабіў, — кажа мадэльер вопраткі Святлана Длатоўская, да якой мы звярнуліся па каментар. — Расійскі мадэльер у адной сваёй калекцыі імітаваў купалы... Падобныя ж каўпакі можна пабачыць на гравюры Радзівілаўскага летапісу, дзе адлюстравана ўзяццё Мінску войскам Яраславічаў у 1066 г. Гараджане стаяць звязаныя, з голымі галовамі, а воі Яраславічаў — перад імі на конях у такіх шапачках. Яшчэ яна мне нагадала манаскі клубок. Толькі клубок робяцца з кліноў матэрыі, а тут шапка вязаная, трыкатажная. Накшталт лыжнай. І, відавочна, малаватая — сабралася наверх».

Якраз дзякуючы гэтай «сабранасці наверх», галаўны ўбор кіраўніка дзяржавы аддалена нагадвае фрыгійскі каўпак — вядомы з антычнасці галаўны ўбор, які вяляўся з лямцу. У Старажытнай Грэцыі ён лічыўся сімвалам свабоднага чалавека. Калі яго адзяваў раб, ён атрымліваў свабоду. Лічыцца таксама

выявай бычынага рогу ці фалічным сімвалам. Шапку, накшталт фрыгійскага каўпака, можна бачыць на старажытных выявах багоў: егіпецкага бога плоднасці Азірыса, грэцкага бога шлюбных сувязяў Ганімеда, грэцкага ж бога маланак Зеўса.

«Светлыя зігзагі на чорнай шап-

цы — гэты малюнак можа сімвалізаваць што заўгодна, — кажа С.Длатоўская. — І змяю, і дождж — увогуле, вадзяныя знакі».

Іншымі словамі, такая шапка на кіраўніку дзяржавы — да спорных веснавых дажджоў.

Сяргей Мікулевіч

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ВІТАННІ

Віншуем Гурневічаў з нараджэннем сыночка і ўнучка Макса. Няхай расце здаровенькі і разумны! Сябры і калегі

ЖЫТЛО

Прыстойная жанчына сталага веку (55 гадоў) здымае аднапакаёвую кватэру. Тэл. (029) 340-18-25

СПАЧУВАННІ

Выказваем свае спачуванні Уладзіміру Шылу ў сувязі са смерцю маці Ніны Васільеўны. Сябры з Салігорску

Прыватныя абвесткі ў «НН»

(не больш за 15 словаў) можна падаць бясплатна. Дасылайце поштай (а/с 537, 220050, Мінск) ці праз e-mail (nn@nn.by) або размяшчайце на форуме сайту www.nn.by. Дык скарыстайцеся!

ЖАРТЫ

— Тата, а мама ўмее ездзіць на машыне лепей за цябе!

— Ну, не думаю...

— Але ты сам казаў, што на ручным тормазе не змог бы і метру праехаць, а мама праехала 12 км!

Руская печ у Беларусі — газавая пліта.

— Як перакласці на расійскую «Prima donna»? — Баба Ала.

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМІ

Тургелі Віленск.пав. і губ. 20 сакавіка вучыцелі трох суседніх школ сабралі ў мястэчку сваіх вучняў і супольна святкавалі столетнюю гадвіну нараджэння вялікага расійскага пісара Мікалая Гоголя. Нягледзячы на тое, што дарогі ў нас скрозь цяпер надта дрэнныя, прыехала каля 70 вучняў і чалавек 25 бацькоў іхных. Вучыцелі паклікалі на сваё свята свяшчэннікаў і памешчыкаў суседніх, але спаміж іх нікога не было.

Адзін з бацькоў «Наша Ніва» №15, 1909

Выкладчыкі Беларускага Ліцэю запрашаюць

Бясплатныя курсы мовы, культуры, гісторыі з настаўнікамі Беларускага Ліцэю — сябрамі Таварыства Беларускай мовы. Для вучняў 7—9 (9') класаў. Арганізацыйны збор 15 і 22 красавіка а 18.00 на сядзібе ТБМ (вул.Румянцава, 13, ст.метро «Плошча Перамогі»).

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:

З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914),

Янка Купала (1914—1915), А.Луцкевіч,

У.Зямляроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі Наста Башчанская
шэф-рэдактар Андрэй Дзьнюк
галоўны рэдактар Андрэй Генадзевіч Скурко
мастацкі рэдактар Сяргей Харэўскі
заснавальнік Міасцовы фонд выдання газеты «Наша Ніва»
выдавец Прыватнае прадпрыемства «Суродзіч»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:

220050, Мінск, а/с 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

© НАША НИВА. Спасылка на «Нашу Ніву» абавязковая. 12 палос фарматам А2, 6 друк. арк. Друкарня РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Рэдакцыя не нясе адказнасці за змест рэкламных абвестак. Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №581 ад 14 сакавіка 2007 г., выданае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220101, г. Мінск, пр. Ракасоўскага, 102-71. Р/р 3012206280014 у МГД ААТ «Белвестбанк», Мінск, код 764.

Наклад 5700. Газета выдаецца 48 разоў на год.

Нумар падпісаны ў друк 23.00 14.04.2009.

Занова № 2026.

ISSN 1819-1614

Рэдакцыйны адрас: Ракасоўскага, 102-71.

Цана даноўная.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

